

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Jasnost glede Rotary-gibanja

Ljubljana, 27. julija.

Organizacija Rotary klubov čeprav je še mlada, predstavlja že svetovno zvezo, ki se razteza preko 67 narodov. Od 22. do 26. junija se je vršilo na Dunaju zborovanje njihove internacionale, na katero se je polagala velika važnost, ker je bilo pričakovati, da se bodo izvršile bistvene spremembe v programu. Ravno radi tega se je dunajskega sestanka udeležilo tudi več katoličanov, ki zavzemajo važna mesta v javnem življenju in so člani Rotary-organizacije, dasi je v raznih deželah, kakor v Španiji, Franciji in na Holandskem episkopat izdal izjavo, da pripadnost k Rotary s katoliškimi principi ni združljiva. Dunajskega sestanka so se katoliški delegati udeležili največ radi tega, ker so pričakovali tolikšne spremembe v programu, da bi se dosedanje rezervirano stališče cerkve moglo spremeniti v glasno odobravanje.

Dunajski sestanek ima gotovo več simpatičnih potez, ker se je odločno zavzel za obnovo mednarodnega zaupanja, za razorožitev in mir med narodi. Programatičen članek, ki je izšel v »Kölnische Zeitung« (št. 333, 22. junija t. l.) o sestanku pa pove, da gre njegov cilj še dalje. Rotary-organizacija naj bi postala nova etična zveza narodov. Ob tej definiciji se pa mora vsak katolik, ki je kotliček filozofsko-teološko naobražen, vprašati, kako je ob papeštvu in cerkvi, ki hranita od Boga ji izročeno pravstveno resnico, zgraditi nov etičen aeropag, čigar pravstvene norme naj veljajo za vse vere in narode. Cerkev je vendar čuvarica tudi naravnega moralnega zakona, ki ga ni moči ločiti od nadnaravnih versko-moralnih norm. Katolik ne more prejemati iz Rima verske in pri Rotary pravne norme za zasebno in družabno življenje, razen če se Rotary podreduje cerkveni avtoriteti in jih ta pooblasti, da oznanjajo naravno človečansko etiko.

O tem pa ni govora. Vsak poznavalec znanih etike dobro ve, da naravna morala, kakor jo čuva cerkev, nikakor ni priznana od vseh religij in svetovnih naziranj. Imamo religije, ki jo naravnost izločujejo in je kot praktično normo ne upotrebljujejo. Potem imamo pravstveno orientirana svetovna naziranja, ki pa odklanjajo verski temelj, ki ga katolicizem nasprotno smatra za elementarno bazo etike. Pri tem niti ne omenjamo nadnaravnih oplemenitve in najvišjega razvoja, ki ga doživlja naravna etika edinole v katolicizmu. — Ali je torej za Rotary katoliška etika obvezna, ali pa zastopa gibanje neko za nas nesprejemljivo minimalno etiko, ki naj predstavlja nekakšen kompromis in naj bo produkt etičnega humanitarstva, ki ima s prostozidarstvom silno podobnost.

»Kölnische Zeitung« poroča, da se je na dunajškem kongresu izkristalizirala sledeča osnovna misel Rotary etike: Člani Rotary-klubov stavljajo proti golemu nemoralnemu egoizmu, ki jih obdaja, vodilno načelo, da je treba služiti sočloveku. »Kajti kdor služi drugim, služi sam sebi.« To vodilno načelo Rotary gibanja, ki ga podaja »Kölnische Zeitung«, je interesantno. Absolutni moralni imperativ etike v njem izginja. Rotary ne pravijo: delaj moralno, zato, ker je to tvoja dolžnost, — ampak delaj moralno, ker s tem služiš sam sebi. Nekaj ameriškega koristnostnega mišljenja je v tej neprevrtli etiki Rotarycev.

Načelni govor na dunajškem kongresu je imel zdravnik dr. Louis Grote iz Frankfurta. Govornik je poudarjal, da so Rotary klubi praktični organizatorji človeške morale. Izrecno je poudaril, da so voditelji gibanja soglasni s to ideologijo. Iz časnih poročil ni bilo mogoče jasno razbrati, je li Rotary organizacija eden izmed organizatorjev človeške morale, ali da si izključno prisvaja to pravico. Veekakor je Grote spravi katoličane v neprijeten položaj s takimi izjavami.

K stvari je končno zavzel stališče »Osservatore Romano«, ki v številki od 5. julija 1931 piše naslednje:

»Dokazano je, da hočejo biti Rotaryci avtentična in praktična organizacija morale, da torej nastopajo kot učitelji in vršilci moralnega zakona in moralne postave, ki so si jo sami postavili. S podobnimi argumenti nastopajo tudi oznanjevalci framsonskega. Eni kot drugi smatrajo, da so odrasli vsaki religiji in vsaki cerkveni disciplini. Njihova morala ne zavisi od religije, ampak stoji nad njo. Radi tega je Rotary-pojmovanje, kakor ono prostozidarstva, nezdržljivo s cerkvenim naukom. Do sedaj Rotaryci niso vedno s toliko jasnostjo učili svojih idej, morda tudi zaradi tega ne, ker se jih — delno vsaj — niso v vsem obsegu zavedli. Odtod je mogoče razlagati razne sodbe, ki so se ustvarile v njihovih lastnih vrstah o gibanju, kakor tudi različno stališče, ki so ga katoličani po raznih deželah napravili gibanju zavzeli. Kjer so pa že dosedaj v dunajškem smislu formulirali svoje stališče, tam jih je cerkev obsodila. Po dunajških izjavah, ni več dvomiti o protiverskem in protikatoliškem značaju Rotary gibanja. Ne rečemo pa tega o mnogih pripadnikih Rotary-klubov, ki se v dobri veri trudijo, da gori navedene vplive nevtralizirajo.«

Iz železniške službe

Belgrad, 27. jul. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog prometnega ministra so s soglasjem predsednika ministrskega sveta postavljeni: za načelnika gradbenega oddelka direkcije državnih železnic v Ljubljani v 3. skupini Pavle Karžik, načelnik iz Subotice; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani na glavni postaji v Mariboru: za šefa skladišča Leopold Gruđen iz Poljčan, v Novem mestu Štefan Jarc iz Sevnice, pri prometnem oddelku v Ljubljani Ivan Murtinger iz Maribora.

Republikanska diktatura v Španiji?

Španska republikanska vlada je potlačila prvo vstajo z orožjem — Ustavni načrt ponesrečen

Za enkrat zopet mir

Madrid, 27. julija. Španska vlada razglasa, da je revolucionarno gibanje po vsej Španiji potlačeno. Na prizadevanje levega krila vladajoče republikanske stranke je vlada smrtne obsodbe ustavila in bodo kolovodje anarhoboljševskih pučev v Sevilji in Granadi sojeni po navadnih vojnih sodiščih.

Konstituanta se zopet zbere

V ponedeljek, dne 27. t. m. se zopet zbere ustavodajna skupščina, ki bo sprejela sporočilo odbora, kateri je verificiral poslanske mandate. Nato se bo zbornica končno veljavno konstituirala. Ministrski predsednik Zamora bo polnomočja provizorične vlade položil v roke skupščine, na kar bo skupščina sedanjo vlado potrdila. Dokler se ne osnuje nova vlada po konstituciji trdne parlamentarne večine, bo ostal na čelu vlade Zamora; pozneje bo, kakor se splošno misli izvoljen za predsednika republike.

Kdo bo šef nove vlade, se še ne more predvideti.

Agrarna reforma

Zbornica bo kmalu začela disputirati ustavo, vendar pa bo morala še preje izglasovati agrarno reformo. Sprico novega revolucionarnega gibanja predvideva zakonski načrt razlastitev vsega veleposestva, ki se pa seveda tehnično in finančno ne bo moglo tako hitro izvršiti, kakor želi izstražani andaluški kmečki proletarijat.

Nesrečen ustavni načrt

Ustavne debate se politiki sploh zelo boje, ker glede bodoče ustave niti med člani vlade ne vlada nobena edinost, drugi pa je načrt, ki ga bo vlada te dni predložila konstituenti, jako nesrečen. Je namreč unitarističen in mesto federativnega ustroja, kakor ga je vsaj javnost pričakovala, dovoljuje samo skromno samoupravo. Zaraditega se predvideva odcepitev Katalonije, ako bi konstituanta ta načrt dejansko sprejela, ker so

v Kataloniji sindikalisti z nacionalisti popolnoma edini v zahtevi po federativni republiki.

Strah pred diktaturo

Vlada je revolucionarni pokret potlačila samo s pomočjo »Guardie civil«, to je orožništva, ki šteje 28.000 mož in 1.000 oficirjev in je oboroženo s strojnimi in oklopnimi avtomobili. Mnogi politiki pravijo, da obstoji nevarnost, da bi kdo s pomočjo tega kora proglasil neke vrste republikansko diktaturo, ako bi konstituanta pri konsolidaciji republike odpovedala.

Trdoglava Katalonija

Polkovnik Macia odklanja uso izredno zakonodajo za zaščito republike

Barcelona, 27. julija. Predsednik avtonomne katalonske vlade, polkovnik Macia, je včeraj izjavil, da on ne bo dovolil, da se na ozemlju Katalonije razpustijo strokovna društva, narodne zveze strokovnih organizacij, niti društva, ki pripadajo splošni zvezi delavcev. Vsi spori, ki se pojavljajo, bodo polegli brez diktatoričnih odredb na podlagi miroljubnih sporazumov. On je mnenja, da za vzdrževanje splošnega reda ni potreba novih zakonov in on bi na noben način ne privolil v to, da se v Španiji, ali vsaj v Kataloniji ustanovi izredno sodišče za varstvo republike, kakor to nameravajo v Madridu. V to svrhu je pozval tudi

katalonske poslance, da se nemudoma vrnejo iz Madrida na razgovor, da se postavijo načela, katerim bodo morali slediti pri prihodnjih debatah v konstituenti. Če bi osrednja vlada nameravala izdati kakšno izredno zakonodajo, bi jo on zavrnil v kolikor se tiče Katalonije, kajti ne sme se pozabiti, da bodo Katalonci dne 2. avgusta potom ljudskega plebiscita izrazili svoje mnenje o usodi Katalonije v okviru španske republike. V slučaju, da bi se razpustila delavska društva, bi bil prizadet najagilnejši del katalonskih volivcev, ki bi potem svojo nezadovoljnost izrazili z glasovanjem popolnoma v nasprotju z zamisljo enotne Španije.

Političen položaj v Bolgariji

Preglavice dela vladi nastop komunistične stranke

Izvirni dopis »Slovenec«.

Sofija, 24. julija.

Vlada Malinova je po odstopu »demokratskega zgovora«, ki je pri volitvah vzlic nasilju propadel, bila imenovana 28. junija. Ze pri svoji demisiji je bivši ministrski predsednik Ljapčev izjavil, da bo »zgovor« podpiral novo vlado pri stremljenju rešiti državo pred propadjo. »Zgovor« je bil mnenja, da se sedanja vlada iz 4 strank (zemljeldecov, demokratov, liberalcev krilo Petrov in radikalov) ne bo mogla dolgo držati na krmlju radi programatične razlike strank. Zgovor je pustil vrata odprta za vstop v Malinovo vlado, ako bi zemljelci iz kateregakoli vzroka podali svojo demisijo. Mnenja zgovora in njihov up še sedaj obstoja, kar jasno priča 22. julija po kongresu zgovora izdana deklaracija, da bo zgovor budno opazoval dela blokove vlade ter po njih zavzemal svoje stališče, sicer pa ne bo stal v izraziti opoziciji proti vladi. Za političnimi kulisami se pa skuša na vsak način razviti vladne stranke ter zlasti zemljelce izrinuti iz vlade.

Velike preglavice dela novi vladi agresivni nastop delavske (komunistične) stranke. Takoj po imenovanju vlade Malinova so priheli komunisti snovati v vsej državi sestanke z vehementnimi napadi na vlado, zlasti na zemljelce, skušajoč slednje diskreditirati med širokimi ljudskimi ma-

sami. Vlada je skušala pomirjevalno vplivati, pa je končno po izgredu 9. julija v Sofiji in drugih mestih bila prisiljena, odrediti ostreje ukrepe ter za nedolgočas zatvoriti strankne lokale v Sofiji in drugod. To je bilo povod, da so komunisti razvili še živahnejše delo ter vzlic vsem prepovedim skušali prirediti 22. julija veliko protestno akcijo. Pri tej priliki sta bila v mestu Jambol dva delavca ubita, več ranjenih, v Sofiji je policija izgrede preprečila in aretirala okrog 200 komunistov.

Zemljelci v svojih časopisih pozivajo delavce k treznosti. Min. preds. Malinov je pa včeraj izjavil, da bo oblast prisiljena za ohranitev notranjega reda in miru ukreniti vse potrebno, ker je iz nastopa delavske stranke razvidno, da se istovetno bivši, po zakonu o zaščiti države razpuščeni komunistični stranki.

Ako izvzamemo komunistične izgrede, vlada v državi red in mir in se bojazen »demokratskega zgovora«, da se bodo zemljelci pri volilnem uspehu in vstopu v vlado nad njimi masčevali radi toliko prelite krvi pri in po 9. juniju 1923, ko so nasilno napravili državni prevrat, ni izpolnila. Zagotavlja se tudi, da bo vlada nastopila s krepko roko tudi proti vsakemu drugemu, ki bi skušal kaliti notranji mir ali rušiti prijateljske odnose s sosednjimi državami. K

Volitve v Grčiji

Atene, 27. jul. AA. V političnih krogih govore, da želi del Venizelosove stranke pod vodstvom finančnega ministra Marisa in prosvetnega ministra Papandrea forsirati volitve v oktobru, češ, da je zdaj opozicija neenotna in bi Venizelosova stranka pri nenadejanih volitvah ugnila dobiti absolutno večino, ki je zdaj nima. Glede teh vesti sta ministra Maris in Papandrea izdala izjavo, v kateri demantirata te trditve. Vendar politični krogi ne verjamejo temu demantiju in žele, da se vsi ti načrti odgode do vrnitve Venizelosa v Grčijo. Venizelos se vrne v septembru.

Ministri iščejo stika z narodom

Atene, 27. jul. AA. Zunanji minister Mihalkopulcs, ki za Venizelosove odsotnosti predseduje sejamministrskega sveta, je razglasil, da bo prepotoval Grčijo, da bo tako prišel v direktne stike s prebivalstvom. Najprej pojde z letalom v svoje

Madjari iščejo posojila

Budimpešta, 27. julija. Z. Glede francoskega posojila pišejo vsi listi zelo optimistično. Od večeraj se mudi tukaj zaupnik Bazelske banke Porter, ki vodi pogajanja z madjarsko vlado in madjarsko Narodno banko. Danes pa pride še drug zaupnik. »A Reggele piše iz Pariza, da je Francija pripravljena dati Madjarski pomoč in da ne išče od nje drugega kot razumno politiko. Sotrudniku »Az Estaz« je izjavil sam Bethlen, da je ta vest v glavnem resnična in da je potreben le še pristanelek nekaterih mednarodnih bank. »Havas« piše, da bo Francija v tem posojilu sodelovala s 40%.

volilno okrožje v Patrasu, kjer bo imel velik govor. Obenem se udeležijo svečane otvoritve doma za begunce. Razen tega hoče obiskati Jelino, Solun in druga mesta. Povsod bo imel politične govore in se informiral o razpoloženju prebivalstva.

Venizelos v Romuniji

Bukarešta, 27. jul. Predsednik grške vlade Venizelos pride prihodnji mesec v Romunijo na službeni obisk. Dan prihoda še ni določen, verjetno pa je, da bo prišel v mesecu avgustu. Obiski pripisujejo diplomatije veliko važnost, ker se bo Venizelos sestal z bivšim kraljem Jurjem.

Atene, 27. jul. AA. Po pisanju grških listov postaja vprašanje trgovinskih pogajanj med Romunijo in Grčijo vse težje in težje. Zato ni verjetno, da bi kmalu prišlo do sklenitve pogodbe, in je v zvezi s tem tudi potovanje Venizela v Bukarešto postalo negotovo.

Potujoče kmetijske razstave

Belgrad, 27. jul. AA. Organizacijski odbor potujoče kmetijske razstave in šole, zamišljene kot vlak, ki bi vozil po vseh krajih naše države, je sklenil da uredi en vagon kot gozdarsko razstavo z izdelki tvornice; njegova posebna svrha bi bila propaganda za pogozdovanje in gojenje gozdov. Ta razstava bi vsebovala fotografske slike, filme in albume, ki bi nazorno prikazovali koristi pogozdovanja. V krajih, kjer bi se vlak ustavil, bi se vršila strokovna predavanja s filmskimi projekcijami. Na razstavi bi bili zastopani tudi objekti iz gozdarskega muzeja na Topčideru. Med prebivalstvo se bodo delile brošure o pogozdovanju.

Študenti vrgli predsednika

Buenos Aires, 27. jul. AA. Večina argentinskih listov iz Santiaga de Chile poroča, da je predsednik Ibanez dal ostavko na svoje mesto pod pritiskom študentske stavke, ker se je prebivalstvo postavilo na stran študentov.

Ibanez del Campo, državni predsednik v Chile.

Pariz, 27. jul. AA. Havas poroča iz Santiaga de Chile, da je predsednik Ibanez podal ostavko. Sestavljena je splošna junta pod predsedstvom Petra Otaza, ki bo vodila posle, dokler ne bo izvoljen novi predsednik ali pa sestavljena nova vlada.

Gradbena dela v Bakru

Belgrad, 27. jul. AA. Po otvoritvi proge do Bakra, pristanišče, je prometni minister odredil, da se takoj uredi vse potrebne naprave za delovanje prometa. Odboril je v to svrhu 2.000.000 Din kredita. Iz tega se bo takoj popravil porušeni del obale, obalni tir in napeljal vodovod. Dela se začno takoj.

Zopet samomor v Mariboru

Težke življenjske razmere ženejo nižje sloje v obup.

Maribor, 27. julija.

Danes zvečer si je hotel končati življenje 23 letni sluga Josip Berglez, nameščen pri tovarni kovin na Tezmem. Ze svojčas se je ponesrečil pri stroju, ki mu je odtrgal roko. V zadnjem času se je čudno obnašal in je bil vase zatopljen. Le z malokom je govoril. Danes okrog 19 si je v trenutku, ko je bil sam, zadal z nožem bodljaj na levo stran vratu, v očitnem namenu, da si konča življenje. Zgrešil je svoj cilj, ker so mu domaćini v trenutku, ko si je hotel zadati drugi, morda smrtni sunek, prihiteli in preprečili njegovo namero. Z avtomobilom podjetja so prepeljali Bergleza na mariborsko reševalno postajo; ko so ga pa mariborski reševalci hoteli spraviti na reševalni avto, se je med njimi in samomorilnim kandidatom vnela ljuta borba, ker se je Bergleza polotila neka besnost, v kateri ni hotel vedeti o tem, da bi ga prepeljali v bolnišnico. Končno se je vendarle z veliko težavo posrečilo, da so ga spravili v avto in vsega okrvavljenega prepeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je resno. V ozadju so nekatera življenjska razočaranja in težke razmere, ki vladajo med mariborskimi delavci.

Ali sporazum ali končen polom

Sporazum med Francijo in Nemčijo je postal kategoričen imperativ

Washington, 27. julija. Položaj, ki je nastal po londonski konferenci v Nemčiji, se presoja tukaj takole:

Nemčija ni dobila ničesar

Dolgoročnega posojila Nemčija, kakor znano, ni dobila, ni pa tudi ne dobila kratkoročnega, ker nemška vlada ni bila v stanju nuditi za to politične garancije, ki jih zahteva Francija. Dosegla je edino obljubo veseli, da bodo vplivale na to, da bodo inozemske banke ustavile odpovedovanje svojih kratkoročnih kreditov, naloženih v Nemčiji. Ali je ta stvar že rodila kakšne pozitivne učinke, to se danes še ne ve.

Odtok zlata iz Londona v Pariz

Edino znamenje dosedaj v tej smeri je to, da se je tečaj funta šterlinga napram franku in napram dolarju izboljšal, iz česar sklepajo, da se je odtok angleškega zlata v Francijo, ki je v zadnjih časih dosegel vsoto 30 milijonov funtov šterlingov, bržčas ustavil. Francija je to zlato iz londonskih bank dvigala radi tega, ker so te banke zelo angažirane v nemške posle. Zato je naravno, da so Francozi začeli svoje kapitale v Londonu dvigati, ker je zaupanje v nemško gospodarstvo omajano, ali pa hočejo, kakor sumničijo nemški in italijanski listi, s tem preprečiti eventualno pomoč angleškega kapitala Nemčiji brez sodelovanja Francije.

Francosko-nemška gosp. antanta

Naj bo stvar kakorkoli že, vsi so prepričani, da se Nemčiji ne bo dalo drugače pomagati, kakor z velikim dolgoročnim posojilom, ki je neobhodno odvisno od sporazuma med Francijo in med Nemčijo. Javna tajnost je, da tako v Franciji kakor v Nemčiji vplivni krogi delajo na širokem gospodarskem načrtu na podlagi sodelovanja nemškega in francoskega kapitala, ki se pa ne da drugače izvesti, kakor da Nemčiji svojo politiko prilagodi Franciji. Pravijo, da so se počasi tudi nemški desničarji sprijaznili s to mislijo. Na vsak način je postalo pisanje njihovih listov v zadnjih dneh nekoliko bolj zmerno.

Stimson v Berlinu

Fakt je, da je dr. Brüning povabil g. Lavalu v Berlin, ni pa še znano, kdaj se bo Laval temu povabilu odzval. Za zdaj je prišel v Berlin Amerikane Stimson, ki sredi ne bo mogel izpremeniti položaja, nastalega po londonski konferenci, se pa bo gotovo zelo trudil, da se ustvari predpogoji za temeljito izboljšanje, ker je znano, da je tudi ameriški kapital poleg angleškega zelo angažiran v nemškem gospodarstvu.

Samo Francija more pomagati

Vse je torej slejkoprej odvisno od stališča, ki ga zavzema Francija napram sanaciji nemškega gospodarstva. Francoski listi soglasno trdijo, da nemški in francoski ministri v Londonu niso izmenjavali samo golih fraz vladnosti, ampak da se je med njimi izcimilo pravo prijateljstvo, ki v polni meri upravičuje, da se bo našel praktičen način, kako Nemčiji izdatno pomagati. Na vsak način pa bo Nemčija morala premagati svojo nacionalistično psihozo in odstraniti vse ovire, ki stojijo na poti tako gospodarskemu, kakor političnemu sodelovanju obeh držav.

Francosko-italijansko zблиžanje?

Veliko politično novico pa vidi mednarodni svet tudi v napovedi bližnjega obiska g. Lavalu v Rimu. V tem vidijo znamenje za radikalno izpremembo mednarodnega položaja, ker bi zблиžanje med Francijo in Italijo silno olajšalo in izboljšalo položaj.

Neobhodna izprememba nemške politike

Nikakor pa se ne smejo nemški politični krogi varati v tem, da bodo smernice francoske zunanje politike pri vsej odjenljivosti ostale iste in da je izboljšanje nemškega gospodarstva pričakovati le, če bo Nemčija svoje politično zadržanje znala uravnati v smislu tega dejstva.

Zanimivo je seveda registrirati tudi glasove nemškega desničarskega tiska. Razun že omenjenega mnenja, da Francija dviga iz Londona zlato zato, da ne bi mogli Angleži Nemcem s kakšnim posojilom pomagati, trdijo nemški nacionalistični listi tudi, da se je kriza nemškega gospodarstva začela z dnem, ko se je svetu sporočila carinska unija med Nemčijo in Avstrijo. Že 23. marca je »Echo de Paris« dejal, da bo treba na to odgovoriti z odpovedjo inozemskih kreditov, angažiranih v nemškem gospodarstvu. Sledil je polom avstrijske »Credit-Anstalt« dne 11. maja, polom banke »Avstrie« 23. maja, bankrot »Schubach« v Hamburgu, moralorij »Amster-Banke«, bankrot »Banque Generale« nemškega podjetja v Bukarešti dne 26. junija, polom »Banque de Geneve«, polom »Danat-Banke« 12. julija, zatvoritev »Merkur-Banke« na Dunaju in dne 20. julija bankrot »Schröder Banke« v Bremenu.

Dr. Maniu pri kralju

Bukarešt, 27. jul. Z. Bivši predsednik vlade dr. Julij Maniu je bil v soboto zvečer v avdienci pri kralju. Ker se je dr. Maniu umaknil iz političnega življenja z motivacij, da mu kralj ni zaupal, je ta avdienca izzvala v romunskih političnih krogih veliko senzacijo.

Titulescu ostane

Bukarešt, 27. jul. Z. Službeno demantirajo vest »Eposce« in drugih romunskih listov, da je vlada odpoklicala svojega londonskega poslanika Titulescu in da je na njegovo mesto postavila Autenieda.

Zagrebska vremenska napoved: Precej stalno in toplo vreme z malimi oblaki.

Razgovori v Berlinu

Nove zasilne odredbe

Berlin, 27. julija. tg. O višini nameravane nove diskontne mere, se čuje, da se hočejo zadovoljiti s 15%.

Berlin, 27. julija. tg. Vlada je danes sklenila novo zasilno naredbu o prijavi inozemskih dolgov. Posamezniki, družbe, občine itd. so dolžne v 10 dneh pri pristojnih oblastih prijaviti svoje plačilne obveznosti iznad 150.000 mark proti inozemskim upnikom.

Berlin, 27. julija. tg. Glede zasilne naredbe se še poroča, da zahteva vlada pooblastilo, da se sme udeležiti družbenih podjetij in primernih podjetij morale biti gotove vloške. Ta odredba je v zvezi z nameravano akceptno banko.

Borze odpro šele septembra

Berlin, 27. julija. tg. Odbor, ki so ga sestavile velebanke in je pod vodstvom nemške državne banke, je že sklopil v stike z inozemskimi bankirji, kateri so dospeli v Berlin radi ustanovitve mirovalnega konzorcija. Poleg tega se vrše pogajanja, kdaj se more zopet otvoriti polni bančni promet. Vsestranska želja je, da bi se banke zopet otvorile že v sredo. Predpogoj za to pa bi bila ugodna pogajanja z inozemskimi bankirji radi mirovanja. Dalje je treba tudi vse ukreniti, da bodo banke pri otvoritvi prometa kos zahtevam vlagateljev. Šele potem, če bo nemška državna banka izjavila, da je popolnoma pripravljena, se lahko banke zopet odprejo. Skoro pa ni mogoče pričakovati, da bi mogle borze začeti poslovati pred 1. septembrom.

Berlin, 27. julija. tg. Vlada bo izdala svojo novo zasilno naredbu tekem jutrišnjega dneva. Videli je, da z novo naredbu ne bodo odpadale takoj vse vezi. Ker dalje ni mogoče pričakovati, da bo nova zasilna odredba ostala v veljavi samo dva dni, je skoro gotovo, da se bo normalni promet pričel šele prihodnji teden. Med delegati inozemskih velebank so se že začeli danes prvi razgovori o mirovanju.

Velike cerkvene slavnosti ob Adriji

Evharističen kongres na Visu — 500 letnica šibeniške katedrale

Split, 27. jul. Z. Včeraj in predvčerajšnjim se je vršil na Visu Evharistični kongres, ki je sijajno uspel. Kongresa se je udeležilo številno ljudstvo z ostalih otokov. Otvoril ga je dr. Juraj Doročić, navzoči pa so bili škofje Dalmacije na čelu s škofom dr. Bonifacijem iz Splita. Po maši se je vršila procesija, v kateri so bile zastopane tri godbe. Včeraj so romarji odšli domov.

Šibenik, 27. jul. Z. Za Evharističnim kongresom na Visu se je vršila velika jubilejna proslava 500 letnice šibeniške katedrale. Ob 12 ponoči je imel na praznik sv. Ane mašo g. dr. Mileta. Pri maši je pel Cecilijanski pevski zbor. Do zori so se brale nato tihе maše, verniki pa so pristopali k mizi Gospodovi. Med njimi je bilo največ kmetov iz Zagore. Šibeniške ulice so oživele in mnogo naroda je bilo v narodnih nošah. Ob 9 se je vršilo pred katedralo javno zborovanje, ki ga je otvoril škof dr. Mileta. Pri tej priliki je govoril tudi industrijalec Kulić, ki je poudaril važnost ju-

bileja katedrale z religioznega stališča. Nadalje so govorili Josip Vodopija o temi: Evharistične ideje in družina, dr. Filip Marušić o evharizmu in medicini, ga. prof. Stankovičeva o evharizmu in ženi, akademik Stefan Replak o evharizmu in mladini. Ob pol 10 je imel pontifikalno mašo dr. Carevič. Ob pol 5 popoldne je bila prirejena velika teoforična procesija, ki jo je vodil škof dr. Carevič, ki je trajala dve uri. Procesije se je udeležilo 12.000 vernikov z 8 godbami in 147 cerkvenimi zastavami. Prisostvovali so župan dr. Smolčić, admiral Polit in okrajni glavar. Med procesijo je bilo videti tudi angleške mornarje. Procesija se je ustavila pred katedralo, kjer je imel dr. Valič pridigo. Dr. Mileta pa je podelil vernikom blagoslov. Zvečer je bil na obali koncert gasilske godbe iz Splita. Danes zjutraj na dan sv. Kristofora je imel škof dr. Carevič pontifikalno mašo. Popoldne je imel dr. Carevič zaključen govor, nakar bodo evharistične svečanosti končane.

„Nautilus“ in „Zeppelin“

London, 27. jul. AA. Danes odpotuje sir Hubert Wilkins s podmornico »Nautilus« na Norveško. Skušal bo predrati do Severnega tečaja. Podmornico »Nautilus« so v Devonportu popolnoma popravili in jo odprli z novim ogrodjem in periskopom. Konec tedna so podmornico preizkusili. Ostala je pod vodo dve uri in je bila s pomočjo podvodnega signalnega aparata v zvezi z angleškim podmornikom.

Leningrad, 27. jul. AA. Zrakoplov »Grof Zeppelin« je odplul iz Leningrada v severne kraje. Po radijskih vesteh je zrakoplov že preletel Arhangelsk.

Leningrad, 27. jul. AA. Zrakoplov »Grof Zeppelin« poroča, da leti skozi »belo noč« polarnih pokrajin samo s sprednjimi motorji, da prihrani gorivo in da upa, da se sestane nekoč z ruskim ledolomilcem Malyginom pri otoku Hooker južno od Franc. Jožefove zemlje.

Zemlja bodočnosti

Boji za poses! Grönlandije, bodoče velike postaje zračne proge Evropa-Amerika

Kopenhagen, julija.

Zadnje tedne je evropsko javnost zelo razburil konflikt, ki je nastal radi pripadnosti grönlandskega otoka. Danska je danes ena največjih kolonialnih sil, ako se upošteva razsežnost ozemlja. Največja njena kolonija je Grönland, ki obsega 2.180.000 km². Res je, da stanuje tam samo 15.000 ljudi. Samo zato je razumljivo, da se velike svetovne velesile niso bolj pečale z vprašanjem Grönlanda in da so ta velikanski kontinent mirno prepustile mali danski kraljevini. Samo Norveška je že nekaj let poizkušala prodrati v Grönlandijo in uveljaviti tam svoje lastniške pravice. Norveška zasleduje enako politiko v severnem in južnem Lednem morju ter polagoma zaseda otok za otokom. Tako je tudi mislila zasedati svojo zastavo na grönlandskem obrežju, katerega potrebuje za oporo svojega ribiškega brodogoja. Konflikt je zadobil jasne oblike, ker je Danska formulirala zahtevo po vsem severnem delu Grönlandije. Ko je Danska to odklonila, je Norveška zahtevala, da se spor predloži v razrešitev haaskemu razsodišču, kar je danska vlada istofako odklonila.

Pri razreševanju tega novejšega spora, je treba ločiti med dvema vprašanjenama: 1. s kakšno pravico stavijo Norvežani zahteve po ozemlju, ki je danska kolonija in 2. od kakšne koristi je ta zemlja za Danco in za Norvežane. Zgodovina Grönlandije je sledeča: našli so jo Romani pred davnimi stoletji. Okrog leta 1000 so prišli kriščanski misijonarji, se divili »zeleni zemlji« in razširili krščanstvo med redkimi prebivalci. V 13. stoletju se je grönlandska prostovoljna pridružila Norveški. Ko je leta 1318 danski kralj Olaf Hakonsen

podedoval tudi norveško kraljestvo, je prešla Grönlandija in Islandijo in s Faerskim otocjem v dansko last. Tekom poznejših stoletij sta izgubili Danska in Norveška enako vse slike z Grönlandijo in šele začetkom 18. stoletja so prišli prvi danski izseljenci, ki so uživali denarno pomoč danske vlade. Tekom preteklega stoletja je bilo poslano mnogo znanstvenih ekspediciij v to zemljo, ki so skrajna raziskovali samo obrežja, ter polagoma prodirali v notranjost. Ko se je dne 14. januarja 1814 podpisal v Kiehu mir med Dansko na eni, Švedsko in Anglijo na drugi strani, je postala Norveška last švedske krone, toda Danska je smela obdržati zase Grönlandijo in Islandijo, akoravno sta obe prvotno bili bistveni del Norveškega kraljevstva. Tukaj je pravi vir spora, ki je s tako brutalno silo izbruhnil na dan tekoma zadnjih mesecev.

Dne 14. julija 1919 je norveški zunanji minister Ihlen podal izjavo, da Norveška ne bo delala nobenih težav, če bi Danska z nova nameravala proglasiti svojo lastniško pravico nad vso Grönlandijo. Danska se te pravice ni takoj poslužila in je šele 10. maja 1921 objavila tozavešni proglas. Med tem pa so se razmere na Norveškem spreminile, nastopil je nov zunanji minister Rastad, ki je energično protestiral proti »razširjenju« Danske suverenitete na Grönlandijo, kar je v nasprotju s interesi norveških ribičev. Norveška je zahtevala nova pogajanja in Danska jih je sprejela kljub temu, da je bila sigurna svoje pravice. Rezultat teh pogajanj je bila pogodba z dne 10. julija 1924, v kateri je Norveška dobila pravico svobodno ribariti po grönlandski obali. V pogodbi označena obal je neznatna dolga, ter se razteza od Lindenovega fjorda, do Rudingena, to se pravi

Nov izbruh protikatoliškega fanatizma v Mehiki

Meksiko, 27. julija. Z. V Veracruzu je prišlo do velikih izgredov proti katolikom. V 24 urah so bile razbite 4 cerkve. Eno so izgredniki zažgali in je zgorela do tal. Tudi v ostalih treh so zločinci zanetili ogenj, vendar pa se je posrečilo policiji in gasilec pogasiti požar. Pri maši v neki cerkvi sta bila ubita dva duhovnika. Do neredov je prišlo zato, ker je vlada z ozirom na nov državni zakon odredila, da sme biti v pokrajini Veracruz le 2000 duhovnikov. Zato je neki vernik izvršil atentat na guvernerja države Veracruz.

Atentati v Romuniji

Bukarešt, 27. jul. tg. V zadnjem času se množijo teroristični napadi na železniške vlake v Romuniji. Včeraj je na postaji Romancausi v Besarabiji skočila s tira lokomotiva s petimi vagoni osebnega vlaka, ker so atentatorji položili na progo velike kamne. Človeških žrtve pri tem ni bilo. Policija je aretirala mnogo osumljenцев. V Clujeu pri Jasju su poglani atentatorji z dinamitom v zrak tovarnen vlak. Nato je bilo aretiranih 83 oseb. V Bukarešti so našli na raznih krajih tovarne kolodvora skrite eksplozivne snovi. Med uradniki in delavstvo mna kolodvoru je nastala panika. Policija je mnenja, da gre za komunistične atentate v zvezi z rdečim dnevom, katerega nameravajo prirediti 1. avgusta. Oblasti so odredile vse potrebno, da se preidejo vse železniške proge in ukrene vse proti nameravanim komunističnim napadom.

Revolucija v Chile

Newyork, 27. julija. tg. Revolucionarno gibanje v Južni Ameriki, je doseglo sedaj popoln uspeh tudi v državi Chile. Dosedanji predsednik države polkovnik Carlos Ibanez, ki so ga v Južni Ameriki radi njegovega diktatorskega vladanja imenovali Mussolinija latinske Amerike, je moral v nedeljo odstopiti in zbežati ker je množica zahtevala njegovo glavo. Senatni predsednik Letelier, ki ima po ustavi postati njegov naslednik, je že položil prisego in prevzel predsedstvo.

Nastala je revolta radi gospodarskih razmer. Država Chile ima svoj obstoj v glavnem v svoji industriji solitra, ki se po izbruhu svetovne vojne do danes ni mogla več oživeti. Tako je prišlo do novih nemirov. V soboto so se moral v Santiago proglasiti izjemno stanje ter je v uličnih bojih padlo 9 ljudi. Ponoči na nedeljo so se boji nadaljevali in zahtevali 40 človeških žrtve. Strokovne delavske zveze, pa tudi zdravniki, odvnetniki in učitelji, so proglasili generalno stavko proti predsedniku Ibanezu. Študentje so se pridružili revolucionarjem in po večkratnih spopadih v nedeljo zjutraj je končno moral Ibanez sprevideti, da vojaka ni več z njim, dočim je množica na ulicah zahtevala njegovo glavo, ter razbila njegov list »La Nation«. Ibanez se je skril v bolniški avtomobil in na ta način zbežal iz mesta. Kam je zbežal, se ni moglo ugotoviti. Tudi ni gotovo, kako stališče bo zavzel ostalo prebivalstvo k dogodkom v Santiagu. Domneva se, da bo Ibanez poskušal, z delom vojaških čel, ki so mu zveste, udariti na Santiago.

Francoski letalci v Belgradu

Belgrad, 27. julija. I. Francoski letalci, ki so bili včeraj v Novem Sadu, in kjer so dobili visoka odlikovanja, ki jim jih je v imenu Nj. Vel. kralja podelil poveljnik našega zrakoplovstva general Nadić, so danes obiskali Topolo, kjer so položili krasen venec na grob kralja Petra. Nato so bili gostje občine v Arandjelovcu. Na banketu, ki jim ga je priredila občina, so bile izmenjane prisrčne besede.

Drobne vesti

Split, 27. jul. Z. Skupina poljskih industrijcev je sklenila, da obišče v mesecu avgustu naše kraje.

Haag, 27. julija. tg. Na današnji razpravi pri mednarodnem razsodišču v zadevi carinske unije med Nemčijo in Avstrijo, je govoril pravni svetovalec pariškega zunanjega urada Basdevant.

Zenera, 27. julija. AA. V gorski skupini Montblancu so se zgodile v nedeljo štiri smrtni nesreče. Na Montblancu samem je padel v ledeno razpoko mlad turist. Truplo so našli in ga prenesli v Chamonix. V drugem primeru se je ubila družba turistin in sicer dve Francozinji in ena Angležinja, ko so hotele preplezati goro Mont Pelvoux blizu Grenobla.

od 60. do 81. vzporednika. Ta razdalja odgovarja približno oni od južne Švedske do severne Afrike. Pogodba iz leta 1924 se mora torej tako razumeti, da je Grönlandija ostala last Danske, pač pa, da je Norveška dobila gotove določene koncesije v obrežnih vodah. Dolgo časa se je Norveška s tem zadovoljila, sedaj pa je spor na novo vzplamtel in sicer tako daleč, da se Norveška bavi že z možnostjo aneksije. Ribolov v teh krajih je zelo izdaten in dobičkanosen. Ponokod se je razvil tudi lov na kožuhočino. Grönlandija je zelo bogata na raznovrstnih trilih, ki se drago prodajajo. Kar je pa najvažnejše, je dejstvo, da ima Grönlandija najbogatejše kryptoitene rudnike na svetu. Iz kryptoita se pa dela aluminij. Tudi premogovne plasti so zasledili, nadalje bogate zaklade porcelanskega limu in drugih dragocenih rud. Oni, ki se potegujejo za lastnino Grönlandije, ne dela tega iz sedanjih koristi, ampak z očmi obrnjenimi v bodočnost.

Grönlandija je zadnje čase pridobila še eno veliko važnost, ker bo brez vsakega dvoma ostala važna postajališče v zračnem prometu med Evropo in Ameriko. Pred par tedni so Zedinjene države, Anglija in Francija sklenile pogodbo glede zračne linije iz Lizbone preko Azorskih in Bermudskih otokov v New York. Ta pot je zelo dolga in nevarna. Mnogo kraja je pol preko Grönlandije in tudi manj nevarna, zato je verjetno, da se bo zračni promet razvil na severnem delu Atlantike. Gospodar Grönlandije bo torej neomejen gospodar bodočih zračnih žr in bo igral v svetovni gospodarski politiki vodilno vlogo. Ne bilo bi čudno, če bi se v zadnji uri v ta še vedno nerešen spor vmešala tudi glavna interesenta, to sta Anglija in Zedinjene države.

J. Maes.

Slovenski rod zvest Bogu in domovini

Brezje, 26. julija.

1500 letnico efeškega koncila, na katerem je bila Marija proglašena za Bogorodico, smo Slovenci praznovali na nad vse slovesen način z romanjem na Brezje. Romanje sta priredila Prosvetna zveza in škofijski odbor Katoliške akcije. Vso soboto popoldne so prihajali z vlaki množično romarji, ki so vsi takoj hiteli v lepo okrašeno Marijino svetišče. Do večera je prispelo iz vse Slovenije z vlaki okrog 4000 romarjev, iz bližnje in tudi daljnje okolice pa so prihiteli tudi še mnogi, tako da je bilo ob 8 zvečer, ko je začela velika cerkev v siju reflektorjev in vencev električnih žarnic, na trgu zbranih najmanj 5000 romarjev.

Ob tej priliki je bila v samostanu prirejena tudi zanimiva misijonska razstava, ki so jo z velikim zanimanjem obiskovali romarji. Na razstavi so bile zlasti zanimive trofeje, ki so si jih priborili naši misijonarji v boju z nevero. Zadruga »Radio Ljubljana« je z radijskimi ojačevalnimi pripravami poskrbela za glasbo. Na večer je prispela še godba Prosvetnega društva iz Trziča.

Veličastna procesija

Ob 8 zvečer, ko so bile vse Brezje v najbolj slavnostnem razpoloženju in ko so celo na zasebnih hišah goreli nešteti lampijončki, je stopil na leco pred cerkvijo ribniški dekan g. Skubic in v daljšem govoru razložil pomen efeškega zbora, čigar 1500 letnico proslavljamo. Takoj nato se je med prihrkanjem zvonov, pokanjem topičev in raket razvila veličastna rimska procesija. Prva je korakala godba, za njo so nesli breziško bandero s sliko Brezmadežne, zastavo Prosvetne zveze in sedem zastav Marijinih družb. Za zastavami pa je korakalo do 3000 žena in deklet s prižganimi svečami v rokah. Sledili sta dve zastavi moških Marijinih družb, za katerima je zopet šlo do 2000 mož in fantov. Za njimi je korakala celokupna duhovščina z brezjanskim pevskim zborom. Sprevod se je pomikal po poljski poti do glavne ceste in zvil mimo romarskega doma po dovozni cesti nazaj k cerkvi. Pogled na ogromno procesijo je bil nekaj veličastnega in je moral prepričati vsakogar o vernosti in pobožnosti našega ljudstva.

Po končani procesiji je večina romarjev ostala na trgu pred cerkvijo, saj v cerkev, ki je bila nabito polna, itak vsi niso mogli. Vso noč so romarji prepevali v cerkvi in oblegali spovednice.

V prvih jutranjih urah pa so začeli romarji pristopati k mizi Gospodovi in tako dokazali, da so povsem razumeli pomen in važnost ter glavno nalogo romanja. Vso noč in tudi še v zgodnjem jutru so pazili skavti z vojaškim zdravnikom na čelu nad zdravjem romarjev in so v nekaj slučajih omotice hitro intervenirali.

1500 letnov romarjev prihajajo

Proti jutru so začeli prihajati z vlaki zopet številni romarji, zlasti z Gorenjske, tako da je bilo okrog osmih zjutraj zbranih že okrog deset tisoč romarjev na obsežnem trgu pred cerkvijo. Iz Koroske je prispela na romanje delegacija koroskih Slovencev, ki je štel 30 oseb. Iz Ljubljane se je pripeljal tudi knezoškof dr. Rožman s spremstvom in so mu romarji pripravili prireden sprejem. Na velikem trgu pred cerkvijo je bil postavljen provizorični oltar, ves okrašen z zelenjem in pa cvetjem.

Prenos čudodelne slike M. B. — Pridiga in sv. maša

Ob tričetrt na 9 se je ob zvokih godbe Krekovega prosvetnega društva začel pomikati iz cerkve svečan sprevod. Na čelu so nesli 31 zastav prosvetnih in izobraževalnih društev in bander Marijinih družb. Za njimi je prišla skupina narodnih noš, vsa duhovščina in knezoškof dr. Rožman v ornatu. Sprevod je zaključila čudodelna slika Matere božje, ki so jo nesli štirje kleriki na posebnem stojalu in jo postavili na provizorični oltar. Slavnostno pridigo je imel zastopnik ameriških Slovencev in njih duhovni vodja g. J. Plevnik, čigar govor je izzvenel v željo, da dobimo Slovenci svojega svetnika Barago, ki bo družil Slovence na domači grudi z vsemi slovenskimi izseljenci na vseh kontinentih sveta. Prevzvišeni knezoškof dr. G. Rožman je nato stopil k oltarju in opravil najsvetejšo daritev, med katero je igrala godba Krekovega prosvetnega društva z Jesenic. Ogromna množica je z največjo pobožnostjo sledila opraviilu in je stala po vsem trgu ter tudi po parku na levi strani trga.

Izročitev spomenice za beatifikacijo Barage

Po končani službi božji je generalni vikar dr. Ignacij Nadrah prečital spomenico, katero je podpisalo 20.000 Slovencev v želji, da se povelja Baraga kot svetnik, in jo nato izročil knezoškofu s prošnjo, da ukrene potrebne korake, da dobimo Slovenci čimprej priprošnjika svojega rodu pri Bogu.

G. knezoškof dr. Gregor Rožman je spomenico s podpisom sprejel in odgovoril: »Prav rad sprejemam to spomenico, ki izraža vaše hotenje, da dobimo Slovenci svojega priprošnjika pri Bogu, na znanje. Vendar moramo upoštevati, da sv. katoliška cerkev pri podelitvi tako visokih časti zahteva vedno dvoje. Najprej mora biti vse življenje in udejstvovanje dotičnega tako zgledno in čisto, da ne bo mogel prav nikdar pasti nit najmanjši madež na njegov spomin. S svojim delom je moral storiti

čim več za poveljanje božjega kraljestva na zemlji in za zveličanje neumrjotih duš. Tega o našem Baragi ne bo težko dokazati. Drugo, kar zahteva cerkev, pa je nezmotljivo znamenje, ki ga zahteva cerkev za vsakega vrednega postavbe v oltar, da namreč božja Previdnost sama s čudežem pokaže, da hoče imeti dotičnega poveljanega tudi na zemlji na oltarjih. Tu pa bomo morali poskrbeti sami in se s prošnjami čim večkrat zatekati k velikemu Baragi, ki gotovo kot svoj čas v življenju ne neha tudi sedaj prositi Vsemogočnega blagoslova za nas vse. In prav verjetno je, da bo Bog dopustil jasna znamenja, ki nam bodo pričala o milosti, ki jo je dosegel veliki naš apostol pri Bogu. Vse take službe pa mora vsak sporočiti pristojni cerkveni oblasti, ki bo na podlagi teh skušala pri najvišjem poglavarju Cerkve izpeljati proces za poveljanje Barage.«

Po teh besedah je zaigrala godba ameriškega himno kot simbol skupnega sodelovanja ameriških rojakov pri delu za beatifikacijo Barage.

G. knezoškof je odšel z duhovščino med špalirjem zastav nazaj v cerkev, kjer so postavili čudodelno sliko na svoje mesto.

Zborovanje Katoliške akcije

Takoj nato se je vršilo veliko zborovanje Katoliške akcije, katero je otvoril podpredsednik škofijskega odbora Katoliške akcije g. dr. France Debevec. V svojem govoru se je spomnil najvišjega poglavarja sv. Cerkve papeža Pija XI., ki mu je množica zaklicala navdušen »Živijo!« Hkrati se mu je odposlala sledeča brzojavka:

NJ. SVETOSTI PIJU XI.

VATIKANSKO MESTO.

Tisočere množice slovenskega ljudstva, zbrane na Brezjah, v največjem Marijinem svetlišču našega naroda, da proslave spomin na proglasitev Marije kot Bogorodice na efeškem koncilu in da izroče svojemu škofu prošnjo za uvedbo beatifikacijskega procesa slovenskega rojaka in indijskega misijonarja Barage, izjavljamo NJ. Svetosti svojo otroško vdanost in neomejeno zvestobo. Prepričani smo, da vršimo z današnjo proslavo v eminentnem zmislu pravo katoliško akcijo. Gojimo veselo nado, da bo mogla cerkev dvigniti našega rojaka na oltarje. Iskreno pozdravljamo veličastno borbo NJ. Svetosti za svobodo cerkve z ozirom na vzgojo mladine in za svobodo človečanstva sploh.

Godba je zaigrala papeško himno, nakar je vodja izvajal, da smo dolžni kot Slovenci in katoli-

Prenos čudodelne podobe Matere Božje.

čani in brez dvoma kot najzvestejši državljani, da se za svojim najvišjim duhovnim pastirjem spominimo tistega, ki s tako ljubeznijo in požrtvovalnostjo dela na procvitu našega naroda in napredku vse jugoslovanske države. Po navdušenih ovacijah našemu vladarju NJ. Vel. kralju Aleksandru, se mu je odposlala sledeča brzojavka:

NJ. VELIČANSTVU KRALJU ALEKSANDRU, BELGRAD.

Z velikega zbora Katoliške akcije na Brezjah na proslavi 1500 letnice efeškega koncila ter spominke svetosti svetniškega misijonarja škofa Barage, ob prisotnosti ameriških Slovencev, pošiljajo NJ. Veličanstvu tisoč naših najboljših državljanov udane pozdrave.

Godba je zaigrala državno himno, nakar se je vodja spomnil pastirjev slovenskega ljudstva, njegovih škofov. — Pozdravil je nato zastopnika okrajstva podnačelnika dr. Vidica, ki se je kot zastopnik oblasti udeležil zborovanja, nato pa je izgovoril sledečo brzojavko:

Zdravnik predpisuje pri srčnih, živčnih, ledvičnih obolenjih, reumi, gihtu itd. samo kavo Hag brez kofeina

KAVA HAG

Generalni vikar Nadrah izroča knezoškofu dr. Rožmanu spomenico za beatifikacijo Barage.

dr. Marka Natlačen, predsednika bivšega oblastnega odbora. Pozdravil je vse Slovence, ki žive izven mej naše domovine in ki se niso mogli udeležiti današnjega slavlja, zlasti pa rojake iz Amerike, ki so v tako lepem in obilnem številu povzdignili s svojo navzočnostjo pomembnost romanja. Naposled je pozdravil vse v imenu škofijskega pripravljalnega odbora in želel, da bi današnje zborovanje rodilo čim več lepih sadov.

Za njim je govoril predsednik KSK Jednote iz Amerike g. Opeka in opisal delovanje Katoliške akcije med ameriški rojaki. Poudarjal je, da bo najboljša vez med rojaki v tujini in rojaki v domovini beatifikacija slovenskega misijonarja Barage.

našim rojakom v tujini, kako je v stari domovini narod zvest Bogu.

O delu misijonarja škofa Barage je govoril g. Ivo Persuh. Vodja zborovanja je zaključil zborovanje z željo, naj bi vsi odnesli s tega zborovanja trdne sklepe, da bodo živeli tako, kot je dolžnost pravega katoličana. Veličastno zborovanje je zaključila himna »Povsod Bog« ob 1 popoldne.

Po zborovanju se je množica ob zvokih godbe razkropila in okrepčala, nakar so se dolge procesije romarjev začele odpravljati nazaj na postajo. V teku popoldneva so se odpeljali romarji z rednim in s tremi posebnimi vlaki. Ostala množica pa se je odpeljala na večer na ojačenih rednih vlakih. Vse zborovanje je bila izredno lepa manifestacija katoliške misli in bo rodila brez dvoma obilo lepega. Pokazala pa je tudi, da je naš rod, pa najsi bode doma ali v tujini, še vedno zvest Bogu in njegovi Cerkvi.

Pismo s kolonije Borcev v Martuljku

Martuljek, 26. julija 1931.

Gotovo Vas bo zanimalo, kako kolonisti živimo in kako se počutimo. Reči moramo, da prav dobro. Vsak dan se nam zdi lepše tu, v tem planinskem raju. Tudi domotožja nimamo več. Niti časa, da bi mislili na dom. Pridno delamo izlete in prirejamo taborne igre. Sicer pa je vse življenje urejeno prav po vojaško. (Naši vodniki pravijo, da vse to ni nič v primeri z disciplino pri vojaki. Bo menda že res; saj mi ne moremo vedeti, ko pa še nismo bili pri vojaki). Toda red mora biti, posebno kjer je mnogo ljudi. Nas je čez sedemdeset. Kakšna zmešnjava pa bi bila, ako bi delal vsakdo po svoji glavi. Vstajamo, ko zatrobi rok in tudi k jedi gremo na znak roga. Tek za jed imamo dober, da še nikoli takega, toda naši dve kuharici in taborni ekonom dobro skrbje, da nismo lačni. Hrana je prav dobra in obilna. Nekaj izredno lepega so večerni zbori ob tabornem ognju. Pojemo narodne pesmi, pripovedujemo si pripovedi in šale in kar prehitro pride deveta ura, ko je treba iti spat. Ponoči se vrstimo v stražnjo, da ne ugasne taborni ogenj in da nam sovražnik ne odnese taborne zastave. K večernim zborom pridejo večkrat tudi letoviščarji iz vasi in se z nami vesele. Obiskujejo nas letoviščarji iz vse države in tudi iz tujine in vsi hvalijo lepoto našega tabora in red v njem. Pred dnevi je neki mlad Banačan iz radovednosti prenočil v enem naših šotorov in zjutraj dejal, da je spal »odlično«. In še bi prišel, ako mu ne bi branila njegova preskrbna mama. Te dni nas je obiskala gospa soproga češkega konzula v Berlinu, ki je na letovišču v Mojstrani, in je bila vsa vneta, ko so ji naši vodniki vse razkazali. Govori prav dobro hrvatski jezik in se zanima za naše narodne pesmi. V nedeljo, 19. t. m. smo imeli kakih 50 gostov. Obiskali so nas naši starši ter bratje in sestre, pa tudi drugi prijatelji Borcev so prišli. Vse smo slovesno sprejeli, jim vse razkazali in jim postregli, kakor smo v teh okoliščinah najbolje mogli. Tudi za nedeljo, 26. t. m. pričakujemo mnogo gostov. Zelo se jih že veselimo in radi jim bomo vse povedali o naših prelepih tabornih običajih. Naj se tudi naši domači vsaj za en dan z nami povešelet

Pogled na pogorišče na Subi pri Škofji Loki. (Glej poročilo v nedelj. »Slovenec«.)

Množice na zborovanju Katoliške akcije.

Proslava Levstikove stoletnice

Velike Lašče, 26. julija.

Zavedna velikolaška dolina se je že več mesecev intenzivno pripravljala na današnjo proslavo 100 letnice rojstva slovenskega velmoža Franceta Levstika, zadnje dni so se pa odele Velike Lašče in Retje v slavnostno obleko, da čim slovesneje sprejmejo velike množice Levstikovih častilcev iz vseh krajev Slovenije, ki so prihiteli na to slavnost. Raz hiš in koč so piapolne zastave, vmes so se dvigali visoki mlaji, preko cest in ulic pa so bili razpeti množični slavoloki: »Levstiku na čast in došlim gostom v pozdrav!«

Mnogo gostov je prispelo že z večerašnjimi popoldanskimi vlaki, proti večeru je pa zavladalo povsod najslavesnejše razpoloženje. Ko se je zmr-

V nedeljo odkrita portretna plaketa na Levstikovem spomeniku v Velikih Laščah.

Nilo, so zagoreli po bližnjih holmih kresovih in zagrmeli topi, a v tamošnjem Sokolskem domu se je pričela

slavnostna akademija.

Gostje in množice domačega ljudstva so do zadnjega kotička napolnile obsežno dvorano, mnogi so pa morali prisostvovati akademiji še pred vrati in pod okni. Slavnostni govor je imel izdajatelj znanstvene izdaje Levstikovih zbranih spisov, ki so začeli pred kratkim izhajati v Jugoslovanski knjigarni, profesor dr. Anton Slodnjak, ki je v poljudnem, a globoko zasnovanem govoru očrtal mnogostransko delavnost tega velikega velikolaškega rojaka in pokazal njegov ogromni pomen za ves slovenski kulturni in politični napredek. Govoru so potem sledile posrečene recitacije Levstikovih del, domači šolski otroci in slovenski vojakni kvintet ki je prihitel iz Ljubljane, je pa zapel več Levstikovih pesmi. Vsi so bili hvaležni prirediteljem za ta posrečeni in lepi večer.

Pisatelj Vlad. Levstik govori pred rojstno hišo pesnika Fr. Levstika.

Višek je dosegla proslava
v nedeljo.

Iz okoliških vasi je prihitelo na stotine in stotine domačega ljudstva deloma na okrašenih vozovih, deloma pa peš, a iz Ljubljane sta se pripeljala dva vlaka Levstikovih častilcev, ki so jih na kolodvoru slovesno sprejeli. Med množičnimi odličnimi gosti omenjamo v prvi vrsti kraljevega zastopnika polkovnika Cvejiča, bana dr. Marušiča, zastopnika ljubljanske škofo, kanonika dr. Klinarja, rektorja dr. Šerka, zastopnika ljubljanskega divizionarja gen. Popoviča, odposlanca prosvet. ministra Dimitrijeviča, znana češka književnika dr. Wolmanna in dr. Vybiralca ter odposlanca številnih kulturnih in drugih organizacij, kakor Slovenskega Matice, Prosvetne zveze, Slovenske šolske zveze, Profesorskega društva, Jugoslovanske ženske zveze, Pravniška, akademskih društev »Zarje«, »Danice«, in »Triglav«, Kmečke prosvete, jugoslovanskega učiteljskega, zveze kmečkih fantov in deklet, Slovenskega prosvetnega društva iz Beograda, Narodne čitalnice iz Zagreba itd. Svoja zastopnika sta poslala tudi mestni Ljubljana v osebi g. župana dr. Puca in Celje v osebi občinskega svetnika Prekorška.

Pred Levstikovo rojstno hišo.

S kolodvora se je razvil dolg sprevod gasilcev in telovadcev z množičnimi zastavami, gostov in domačega ljudstva peš in na okrašenih vozovih skozi Velike Lašče v Retje, kjer so se zgrnile okrog skromne rojstne hiše velikega slovenskega genija. Vsa vasica je bila v zastavi mlajih in slavolokih, pod spominsko ploščo na rojstni hiši je bil pa postavljen govorniški oder. Tu je najprej železničarska godba »Sloga« pod vodstvom g. Svetela zaigrala slavnostni odlomek iz Smetane, nato je pa pisatelj Levstik v formalno in vsebinsko slajno izklesanem govoru lapidarno

orisal ogromni pomen Levstika za naš narod. Povdaril je, da smo Slovenci Levstiku dolžni za ves svoj duhovni obraz, kajti njegovo delo je neposredno obsegalo vsa polja. Zlasti lepo je podčrtal njegov trajen vpliv na naš književni jezik, ki so ga tedaj kazili mestni škrieci, dočim je zajemal »Retenjski gospode« iz neusahljivega vira žive narodove govornice. Končno je povdaril, da je bil Levstik pristaš jugoslovanske skupnosti, a je nemojmo stal na stališču ohranitve in izgraditve slovenske samobitnosti, temelječe v naši grudi in v našem kmetu in iz teh prvih naše bitnosti moramo črpati tudi mi. Zaključil je z vzklikom, da naj zmerom živi med nami veliki duh Levstika.

Za govorom je zapel zbor Glasbene Matice pod vodstvom F. Juvana Jenkovo »Molitev«, nakar je spregovoril nekaj besed še g. Kajželj za Sokola, potem so se pa vrstile množice v Velike Lašče h kosilu.

Po litanijah se je vršilo na slav. okrašenem obširnem trgu pred župno cerkvijo slovesno

odkritje spominske plakete.

Odlitnjaki s kraljevim zastopnikom in banom in ministrom n. r. Pucljem na čelu so zasedli slavnostno tribuno, med spomenikom in tribuno so zavzele prostor številne deputacije kulturnih in drugih društev, trg in vse dohodne ulice so pa do zadnjega kotička napolnile ljudske množice. Čeprav je zabel padati dež, je vendarle vladalo med vsemi navzočimi slovesno razpoloženje. Ob pol 3 je stopil na govorniški oder predsednik agitnega pripravljalnega odbora jurist Anton Puclj, ki je imenoma pozdravil dolgo vrsto zastopnikov raznih oblasti, institucij in društev ter se zahvalil vsem, ki so sodelovali pri današnji slavnosti. Za njim je Glasbena Matica vnovič zapela Jenkovo »Molitev«, železničarska godba »Sloga« je odigrala slavnostni komad, nato je pa govoril pesnik Oton Zupančič slavnostno besedo. Tudi on je povdarjal silen pomen Levstika za ves naš kulturni razvoj, češ, da pomenja Levstik za slovensko prozo isto, kar Prešeren za pesem, namreč temelj in vogelnik. Pomudil se je zlasti pri nesmrtnem Krpanu, ki ni zahteval od cesarja za rešitev države ničesar drugega kakor to, da mu dajo po svoje živeti. Razen tega je pa poprijel Levstik tudi na vseh nešteti drugih poljih, ki so vsa klicala delavcev. Z vzklikom »Slava mu!« je nato odgrnil zaveso izpred portretna plakete.

Tedaj je Glasbena Matica zapela nalašč za to slavnost skomponirano Pavčičevo slavnostno pesem »Levstiku«, nakar sta govorila, pozdravila slovesnost in povdarjala pomen Levstika še češki pisatelj Frank Wolmann kot zastopnik slovenskih institutov v Pragi, Brnu in Bratislavi ter srbska profesorica ga. Ljubica Jankovičeva. H koncu je bilo pred spomenik položeno še šest lepih vencev, med katerimi omenjamo zlasti venec Jugoslovanske ženske zveze, sestavljen iz rož, nabranih na grobu Franje Koširjeve, potem venec Slovenske narodne čitalnice v Zagrebu, s črnim florom okrašen venec primorske mladine, srebrni venec JUU in Mladinske Matice itd.

S tem je bil oficijelni del slavnosti zaključen, nebo se je vnovič zvedrilo in množice so se razšle na veselične prostore. Velikolaščani so v polni meri pokazali, da znajo ceniti svoje velike rojake.

Ljubljana Smrtna nesreča pri žaganju drv

Ljubljana, 27. julija

V spominu je še strašna in pretresljiva smrtina nesreča, ki se je nedavno pripetila pri žaganju drv, pri kateri je izgubil življenje en delavec, dva pa sta bila ranjena. Davi pa se je pripetila pri žaganju drv druga smrtina nesreča, kar dokazuje, da je to težko delo zelo nevarno tudi za življenje delavca in da se morajo podjetniki navaditi sprejemati za to delo le ame izvežbane in tega dela vajene ljudi ter da morajo pri tem delu poskrbeti za varnostne ukrepe.

Nesreča se je pripetila na skladišču trdke Ivo Pogačnika v Bohoričevi ulici, kjer so bili zaposleni kaznjenci. Trdka sicer ni dajala kaznjencem mezde, pač pa je dajala tem ljudem, ko so prestali kazen, neko nagrado. Tako so tudi davi prišli na delo trije kaznjenci; med njimi je bil Jurij Rezar, posestnik iz Srednje vasi pri Kranju. Rojen je bil 15. aprila 1904 in je bil poročen. Pred kratkim je bil obsojen zaradi tepeža in poškodbe na 8 mesecev ječe. V ječi se je prav dostojno obnašal, saj je bil pošten človek in le malo preveč po gorenjsko vročkrven, kar ga je pač zavedlo v tepež. Rezar se je veseli svobode, ki bi jo nastopil dne 11. septembra t. l. Kaznilnica ga je dodeljevala na delo v mesto pač v olajšavo kazni, ki jo je potrpeljo prenašal.

Davi je Rezar na omenjenem skladišču žagal drva, sokaznjenca pa sta mu podajala drva k cirkularki. Sežagali so že dober kup drv. Pod cirkularko se je nabral precejšen kup sežaganih drv.

◊ Koroški rojaki in prijatelji Koroške! Danes v torek dne 28. julija 1931 ob 21. uri važen sestanek v restavraciji hotela »Union«. Iskreno vabljeni vsi! — Klub koroških Slovencev.

◊ »Snaps« omizje v gostilni Olup pod Trančo je darovalo za pogorelce v Nadlesku pri Starem trgu Din 1000.

◊ Mestni otroci na počitnicah. Največ otrok je poslala letos na počitnice mestna občina ljubljanska, ta velika in dobra mama ljubljanskih revnih otrok. Poročali smo že, da je odšlo dne 2. julija v Medno 50 dečkov, ki se vrnejo dne 2. avgusta. Ze dne 3. avgusta pa odide v Medno 50 deklic. Tudi te ostanejo na počitnicah mesec dni. Odkodu Delavske zbornice za otroške počitnice je mestna občina priključila prvič 20 otrok, drugič pa 17, vse na lastne stroške. Ti otroci ostanejo na počitnicah na Breznici po 3 tedne. Na počitnice na morje v Kraljevico je poslala mestna občina prvič 41 otrok, ki so odšli tja dne 6. julija, drugič pa pošlje dne 6. avgusta 35 otrok, ki ostanejo tam tudi en mesec dni. Od teh otrok bo preskrbovanih 10 na stroške protituberkulozne lige, vsi ostali pa na stroške mestne občine same. Skupno je mestna občina letos preskrbela revnim otrokom 5923 počitniških dni. V Medno so odšli samo otroci, katerih starši so pristojni v Ljubljano, drugam pa tudi drugi, v Ljubljani stanujoči otroci. Prihodnje leto bo kopalnice v Mednem preurejene v stalno kolonijo za počitnice, tako da bo moglo tam ugodno letovati še več revnih otrok. Tudi druge organizacije so poslate letos več otrok na počitnice, tako Zenska krščanska zveza, Kolo jugoslovanske sester, Rdeči križ in druge, o čemer smo naše bralce že obvestili.

◊ Marijino kopalnice bodo danes zažgali. Prejšnji teden je magistrat izpraznil staroslavno »Marijino kopalnice« na Prulah, ki ga je mestna občina kupila aprila 1. 1918. V tej podrtiji je bilo prvotno nastanjenih 14 strank, zadnji čas pa je po »sobah«, nekdanjih kopalnih kabinah stanovalo še 8 strank s 23 družinskimi člani. Tri stranke so dobile privatno stanovanje, a 5 strank je mestni magistrat spravil s pohištvom na mestno zemljišče ob Cesti dveh cesarjev. Stranke s pohištvom vred bivajo kar na prostem. Mestna občina jim bo pomagala, da si zgradi zasilne barake z vrtni. Včeraj so mestni delavci začeli razkrivati streho kopalnice. Opeko bodo uporabili, dočim bodo danes ob 4 popoldne podrtijo zažgali in to iz razloga, da pokončajo najrazličnejši mrčes, tako stene, ščurke, podgane in miši.

◊ Še ena nesreča pri delu. Na drugem mestu poročamo o smrtni nesreči v Bohoričevi ulici. Opoldne pa se je zgodila v St. Vidu nad Ljubljano zelo huda nesreča, ki bi kmalu zahtevala zopet smrtno žrtev dela. Ponesrečeni delavec je tako hudo ranjen, da bo zelo težko okrevati. Cirmanovo poslopje v St. Vidu 28. sedaj popravlja neka ljubljanska trdka. Opoldne je padel s strehe tega poslopja približno 4—5 metrov globoko na streho bližnjega skednja 50 letni delavec Franc Kralj, stanujoč v Ribniški

ZAHVALA

Požrtvovalnim gospodom, ki so me v nedeljo 26. julija 1931 rešili pri kopanju v Retečah, se najtopleje zahvaljuje hvaležna Helena Mastnak.

Nova razdelitev srednješolskih okolišev

Na osnovi § 39. točke I. 3. odst. zakona o banki upravi se odreja naslednja sprememba porazdelitev okolišev v zmislu § 9 zakona o srednjih šolah.

Odredba glede šolskih okolišev z dne 28. avgusta 1930. IV. št. 16.535, ne velja nadalje.

Za realno gimnazijo v Celju: okraji Brežice, razen občin, določenih za okoliš novomeške realne gimnazije, Celje, Gornji grad, Konjice, Laško, Smarje ter iz slovenjgriškega okraja občine Sv. Andraž pri Velenju, Spodnji Dolič, Sv. Florjan pri Sočanju, St. Ilj pri Velenju, St. Janž na Vinški gori, Kozjak, Sočanje mesto, Sočanje okolica, Skale, Topolšica in Velenje.

Za realno gimnazijo v Kočevju: okraja Čabar in Kočevje.

Za realno gimnazijo v Kranju: okraja Kranj in Radovljica.

Za I., II. in III. realno gimnazijo v Ljubljani: mesto Ljubljana ter okraji: Ljubljana okolica, Litija, Kamnik in Logatec.

Za klasično gimnazijo in za realne oddelke I. realne gimnazije v Ljubljani: mesto Ljubljana ter okraji: Brežice, Čabar, Laško, Kamnik, Kočevje, Kranj, Krško, Litija, Ljubljana okolica, Logatec, Novo mesto, Radovljica.

Za realno gimnazijo v Mariboru okraji: Maribor desni in levi breg, Prevalje, Slovenjgradec razen občin, odrejenih za okoliš celjske realne gimnazije.

Za klasično gimnazijo in za realne oddelke na realni gimnaziji v Mariboru okraji: Celje, D. Lendava, Gornji grad, Konjice, Ljutomer, Maribor desni in levi breg, Murska Sobota, Prevalje, Ptuj, Slovenjgradec, Smarje.

Za realno gimnazijo v Murski Soboti okraji: Dolnja Lendava, Ljutomer, Murska Sobota

Tedaj je hotel Rezar odstraniti ta drva pod cirkularko. Pripogubil se je torej in z roko odstranil vsa drva, nato pa se je dvignil. V istem trenutku pa je zakrilil z rokami in se opotekel. Nekateri pravijo, da mu je prišlo najbrže slabo, najbolj verjetno pa je, da se mu je pod nogami zmaknila eno poleno kar mu je izpodneslo nogo. Rezar je omahnil k cirkularki in se z vratom nagnil k ostrini žage, ki se mu je zarežala v vrat. Niti krikniti ni mogel več, zakaj že se je zgrudil s prezezanim vratom. Cirkularka mu je prerezala vrat v dolžini 15 cm in sicer prav do vratnih vretenc. V zmedli, ki je nastala sledila, se ni nihče spomnil, da bi telefoniral iz trdke same neposredno na reševalno postajo, temveč je nekdo tekel naravnost v bolnišnico po zdravnika. Iz bolnišnice so šele telefonirali po reševalni avto. Ta je prišel na kraj nesreče točno ob 8. uri. Ali Rezar je bil že mrtev. Cirkularka mu je namreč prerezala žilo aorto. Tudi če bi reševalni avto prišel četrto ure prej, ako bi pravčasno telefonirali ponj, najbrže ubogemu Rezarju ne bi bilo več pomoči, etmveč bi prav tako hitro izkrmavel. Tako pa je umrl že na skladišču in se je reševalni avto vrnil prazen. Na kraj nesreče je pozneje prišla policijska komisija zdravnika Armanoviča in dežurnega uradnika g. Hauptmanna. Komisija je sestavila zapisnik o nesreči in odredila prevoz trupla v mrtvašnico. O nesreči je mesto že zelo zgodaj izvedelo in je pretresljiva nesreča vzbudila povsod globoko sočutje z nesrečno žrtvijo dela. Pomilovanje pa zasluži tudi nesrečna rod-bina pokojnika, ki bo ostala brez rednika.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri trdka J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

ulici 27 v Mostah. Pri padcu si je pretresel možgane, si zlomil desno roko in desno ključnico. Ljubljanski reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico. Kraljevo stanje je zelo nevarno.

◊ Redni letni občni zbor »Strokovnega društva tobaknih vpokojen in vpokojencev v Ljubljani«, se bo vršil v s r e d o, dne 29. julija ob pol 3 popoldne v prostorih Rokodelskega doma, Komenškega ulica. Vabimo, da se vse članice in člani iste-ga v obilnem številu udeležijo. — Odbor.

◊ Razmere v gramozni jami. Z revščino in bedo si dostikrat družijo tudi neznosne razmere, ki si jih sosedje v proletarskih naselbinah ustvarjajo sami med seboj s predolnimi jeziki. V Gramozni jami ob Vodovodni cesti, kjer gotovo prebivajo najrevnejši, so prepri med sosedmi zelo pogosti. Posebno pa se sovražita med seboj dve družini, ki sta si drugače v ožjem sorodstvu. Ta žlanta, ki je res raztrgana plahta, se besno mrzi. V nedeljo je prišlo v Gramozni jami do žalostnega dogodka. Očeta obeh družin sta prišla nekoliko vinjena domov in se pričela med seboj zmerjati ter groziti drug drugemu. Nazadnje sta se spopadla. Močnejši je bil kmalu na vrhu in je imel šibkejšega sorojca pod seboj na tleh. Stisko očeta pa je opazil njegov 14 letni sin, ki je prihitel in prišel s palico topi svojega strica po glavi. Res je rešil očeta neprijetnega stričevega obema, ali strica je tako močno zdelal, da je moral priti po reševalni voz in ga prepeljati v bolnišnico.

◊ Motorno kolo zgorelo. V soboto je prišlo na Večni poti na kraju, kjer se odcepi cesta na Brdo, do nenavadnega požara. Krnarski pomočnik Viktor Skepec, se je peljal z motornim kolesom v smeri proti Zg. Šiški. Naenkrat se mu je vnel razplinjač in v trenutku je zgorela gumijasta cev. Vnel se je tudi bencin in v nekaj sekundah je bilo vse motorno kolo v plamenih. Zgorelo je celo motorno kolo razen priklole. Skepec pravi, da ima 20.000 dinarjev škode.

◊ Cigavo je perilo? Policija je te dni aretirala dva prebisana ptička, pri katerih je našla nekaj perila, tako tri bele rjuhe, dve brisači, eno prevleko za blazino in eno konjsko odejo. Perilo ima monogram S. Z. Ptička seveda ne povesta, kje sta našla perilo, temveč se izgovarjata s preprosto lažjo, da sta ga našla v nekem grmovju. Policija vabi lastnika, naj se zgasi.

◊ Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bohinec ded.; dr. Stanko Kmet, Dunajska c. 41.

Za realno gimnazijo v Novem mestu okraji: Krško in Novo mesto ter iz brežiškega okraja občine: Artiče, Bizeljsko, Brežice, Globoko, Kapele, Mostec, Pišce, Pleterje, Sromlje, Veliki Obrež.

Za realno gimnazijo v Ptuj okraji: Dolnja Lendava, Ljutomer, Murska Sobota, Ptuj.

Za pristojnost v šolski okoliš je odločilno bivališče staršev.

Kranj

Razstavnici paviljon na Glavnem trgu, ki hrani najdražje in najvrednejše dobitke letošnje jubilejne gasilske tombole, povzroča sirojo zanimanje in privlačnost tako tujcem in domačinov. Ob vsaki uri se zbirajo pred paviljonom cele gručice, ki občudujejo visokovredna darila letošnje tombole, ki je največja tovrstna prireditve v državi. Tablice se dobe po vseh trgovinah po 4 Din, na dan tombole po 5 Din.

V znamenju gospodarskega napredka. Te dni se je na kranjskih ulicah pojavil nov eleganten transportni avtomobil, ki je bolj podobni luksuznemu vozu ali avtobusu kot pa tovrstnemu avtomobilu. Poldrugotni avtomobil, znamke »International«, je last kranjskega me-sarja g. Mihaela Ostermana, ki ga bo predvsem rabil za prevoz mesnih izdelkov v bližnje in daljnje kraje. Voz je dobro zaprt in pokrit, ker to zahtevajo higijenski oziri. V letošnji spomladi je g. M. Osterman znatno povečal in moderniziral hladilne naprave, ki jih ima poleg občine v Kranju on edini.

Stavbna popravila in dozidave. V zvezi z obstoječim načrtom renovirati pungraško cerkev ter ji napraviti nov stolp po načrtu arhitekta g. prof. Vurnika, so pričeli ta teden s prvimi zidarskimi deli pri cerkvi. Delo izvršuje stavbna trdka Ivan Bidovec. Tesarska, kleparska in pasarska dela še niso odessana. Upamo, da bo do jeseni cerkev dogotovljena. — Na Glavnem trgu renovirajo hišo Kreditne banke, ki jo je slednja kupila od g. K. Schindlerja. — V Pungratu zida stavbenik g. Viko Bidovec veliko in moderno hišo, v katero bo potem iz Huj preselil stavbno pisarno. Hišo so začeli zidati že lamsko poletje ter jo sedaj skrbno in precej takoznao izgovljujejo.

FOTOAPARATE

svetovnih trdkk Zeiss-Ikon
Rodentstock, Voigtlander,
Welta, Certo itd. ima vedno v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Zahtevajte cenik! —

Dnevna kronika

Velik požar v Belikrajini

V ponedeljek, 20. t. m. je pogorelo v Spharjah — župnija Sinji vrh — desetim gospodarjem vse, kar so imeli: 33 objektov z vsem inventarjem — živež, krma, obleka in še precej glav živine. — Ogenj je izbruhnil ravno opoldan. V desetih minutah je bilo vse upepeljeno. Moski so bili vsi v košenicah, vodnjaki prazni, močan veter in strahotna suša sta požar še pospešila. Ogenj je nastal najprej vsled iskre iz nizkega dimnika. Boda je nepopisna. Ze itak siromašno ljudstvo je prišlo dobesedno na beraško palico. Dobra srca, usmilite se ubogega belokranjskega ljudstva. Z največjo hvaležnostjo se sprejme vsaka podpora, bodisi v obleki, živežu ali denarju. — Župni urad Sinji vrh.

Koledar

Torek, 29. julija Viktor (Zmagoslav), pa-pež.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl g. Janez Pretnar. Pogreb bo danes popoldne ob 3. V splošni bolnišnici je umrl g. Anton Bozja. Pokopali ga bodo jutri ob 3 popoldne. Sveti jima večna luč! Zalujmo jim naše iskreno sožalje.

† V Vojniku je v soboto zjutraj nenadoma umrla ga. M. Lipovšek, žena drž. cesarja v pokoj. Njen pogreb se je vršil v ponedeljek dopoldne na vojniško pokopališče. Blag ji spomin!

Osebnosti

— Župnija Stranice pri Konjicah je dobil g. Anton Medved, kaplan v Novi cerkvi pri Vojniku.

— Poroka. V nedeljo 26. t. m. sta se poročila v kapeli presv. Srca Jezusovega v Langusovi ulici v Ljubljani g. Silvester Breskvar, profesor na prvi drž. realni gimnaziji v Ljubljani in gospodinja Marija Živec iz ugledne družine Živčeve na Rimski cesti. Poročal je g. prof. dr. Peter Sorli. Bilo srečno!

— Poroka. V Kostanjevici na Krki se je v nedeljo, dne 26. t. m. poročila gđ. Pepina Jakac, sestra akademikega slikarja g. Frane Jelinčiča, privatnim uradnikom v Novem mestu. Obilo ereč!

Ostale vesti

— Glavna skupščina Jugoslovanskega učiteljskega združenja bo dne 23., 24. in 25. avgusta 1931 v Belgradu. Prometno ministrstvo je dovolilo udeležencev z odlokom M. S. št. 19119 od 20. julija t. l. na vseh železnicih in parobrodskih četrtinsko voznijo. Znižana vožnja velja od 18. do 30. avgusta. Kdor od udeležencev želi imeti legitimacijo, naj se takoj obrne zanj na J. U. U. sekcija Ljubljana. Na dnevnem redu glavne skupščine so predavanja, poročila o delovanju in volitev upravnega in nadzornega odbora. Tretji dan je namenjen izletom na Oplenac, Avalo in okolico Belgrada.

— »Mladinska matica« razpisuje v 2. štev. »Učiteljskega Tovariša« od 22. julija t. l., 5 književnih nagrad po 3000 Din in eno nagrado v znesku 2000 Din.

— Požar. Pretekli petek predpoldne je pričelo goreti pri g. Jeršanu na Kozjaku, občina Zgor. Sv. Kungota. Požar mu je uničil skoraj vse. Škoda je ogromna, a je večinoma krita z zavarovalnico. Kako je nastal požar se ne ve, ker ni bilo nobene doma.

— Se en požar. Včeraj zjutraj ob pol ene je na nepojasnen način pričelo goreti pri posesniku Alojziju Repniku v Vinjah, p. Dol pri Ljubljani. Ogenj je upepelil dvojico kozolcev in žito in seno, ki je bilo v kozolcu. Domača fanta, ki sta spala na kozolcu, sta komaj rešila življenje, ker se jima je že vnela obleka. Na klic zvona so takoj pritekli pomagat sosedje in čez pol ure so bili zraven že tudi gasilci iz Dolskega. Posrečilo se jim je, da so obvarovali vsaj hišo in hlev, ki so čisto blizu. Škoda cenijo do 40.000 Din. Zavarovano pa je bilo baje bolj malo, tako da trpi pogorelec veliko škodo.

— Domač izum. Mrzel lim, ki pomeni velik preobrat v mizarski stroki, je iznašel uglaševalac klavirjev Turin Josip v Celju. Ta lim ima to veliko prednost, da ga ni potreba kuhati, ampak se z mrzlo vodo zmeša ter mnogo bolje drži kakor navadni kostni lim. Dalje je mrzli lim odporen proti vročini in proti vlažnosti. Obstaja sicer že neke vrste mrzel lim, katerega prodajajo nemški potniki po naši državi za zelo drag denar, kateri pa ima to slabo lastnost, da se eventualni ostanek ne da več porabiti, ker se takoj strdi, kar se pa pri domačem izdelku ne zgodi.

— V službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 43 od 25. julija t. l. je objavljen »Načrt za sedmo amortizacijo obveznic loterijske 2½% ne drž. rente za vojno škodo za prokuracsko leto 1930/1931«, dalje »Pravilnik o načinu poslovanja Privilegirane izvozne družbe za račun države po §§ 2. in 4. zakona o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke«, »Naredba glede vrste in poslovanja mlinov«, »Naredba ministrstva za trgovino in industrijo o nakupovanju pšenice vseh vrst za državo«, »Objavi glede pobiranja občinske trošarine v letu 1931.« in »Izpremembe v staležu drž. in banovinskih uslužbencev v področju dravske banovine«.

— Lutarski tečaj v Ribnici. Z dovoljenjem ministrstva prosvete od dne 25. junija 1931, O. N. br. 40.601. odnosno kr. banske uprave v Ljubljani z dne 16. julija 1931, IV. No. 7293-2 priredi podpisano ravnateljstvo za učiteljsko osnovnih in meščanskih šol desetdnevni lutarski tečaj na državni meščanski šoli v Ribnici. Tečaj se vrši od 5. do 15. avgusta t. l. in obsega sledeči program: 1. Gradnja in oprema mobilnega lutkovnega odra. 2. Scenična oprema. Slikanje kulis. 3. Izdelovanje in oprema lutk. 4. Režiranje lutk. iger. — V tečaju bi si vsak udeleženec izgotovil in opremil svoj lastni oder ter bi ga po končanem tečaju kompletno pripravljenega z vsem potrebnim inventarjem za eno izmed krajših iger vzel s seboj. Stroški za material bi znašali okrog Din 300.— Tečaj vodi Troš Janko, ravnatelj mešč. šole v Ribnici, sodelujeta pa s teoretičnimi predavanji gg. Boris Orel in Miran Jarc iz Ljubljane. Za vse udeležence, katerih število bo omejeno le na deset, kvečjemu dvanajst, je tečaj brezplačen. Stroški za hrano in stanovanje dnevno Din 40.— Kdor izmed cenj. učiteljske se želi seznaniti s to pri nas še malo poznano umetnostjo, ki nudi šolski mladini toliko nekaljenega otroškega veselja, naj prijavi nepreklicno do 1. avgusta t. l. svojo udeležbo na spodnji naslov. Vsi v tečaj sprejeti prijavitelji bodo pravočasno pisмено obveščeni. — Ravnateljstvo drž. meščanske šole v Ribnici.

— Nebeške rože. V zbirki nabožne knjižnice »Nebeške rože« sta izšla doslej dva zvezka. Prvi zvezek ima naslov »Življenje z Jezusom«. Slika izredne milosti sv. obhajila in se priporoča kot mo-

litvenik za pripravo in zahvalo za sv. obhajilo. Drugi zvezek z naslovom »Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah« ima namen zanesti še več ljubezni do presvete Srca med naše ljudstvo in pripraviti vse naše družine do tega, da se bodo slovesno posvetile božjemu Srcu. Letos bosta izšla še dva zvezka. Letna naročnina za vse štiri knjige stane za elegantno broširane izvode Din 40.—, za lepo vezane izvode Din 60.—. Vsaka posamezna knjiga stane pri skupnem naročilu lepo broširana Din 10.—, trpežno vezana Din 15.—. Vsa naročila sprejema Uprava Nebeških rož v Ljubljani, Komenskega ulica 12. Zbirko »Nebeške rože« prav toplo priporočamo.

— Ant. Rru. Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru. Vpisovanja ustmeno ali pisмено v Slovenski ulici 7, zraven trgovine Wögerer, od 8 do 12 in od 2 do 12. Šolski programi brezplačno!

— Za poletne izlete vam nudi najbogatejšo izbiro provianta veleposrednik Slamič na Gospodarski cesti.

Spremembe zakona

o skupnem davku na poslovni promet

Belgrad, 27. julija. Finančni minister je predpisal uredbo o spremembi in dopolnitvi zakona o skupnem davku na poslovni promet od 14. in 30. marca t. l. V naslednjem podajamo najvažnejše točke: Cl. 8 uredbe od 12. marca 1931 se dodaja nov odstavek, ki se glasi: Kot producent v smislu § 8 tarife o skupnem davku na poslovni promet, v kolikor to z zakonom ali s tarifo ni drugače urejeno, se bo smatral: 1. Prvobiten producent; 2. Izdelovalec. Pri naročilu v notranjosti države za material, določen za izdelavo in sprejet od naročnika, se bo smatral za producenta naročnik, dočim spada izdelovalec pod splošne odredbe davka na poslovni promet. 4. Pri naročilih iz inozemstva za izdelavo iz materiala, dobavljenega na račun naročnika, se smatra za producenta izdelovalec. Če ni znana cena tako izdelanega blaga, se smatra prodajna cena kot merodajna za odmero davka. Cl. 3 menja točko 3 in 9 uredbe od 14. marca in se glasi: Pri uvozu pri pošti se vzame za davčno osnovo vrednost blaga po originalnem računu, oz. carinski prijavi. Cl. 5 se glasi: Na blago, ki ga ne uvajajo posredno kmetijske zadruge, odn. na blago, ki ga uvajajo nabavljalne zadruge drž. uslužbencev in če se uvažajo predmeti, ki ne spadajo pod splošno carinsko tarifo, bodo morale zadruge s posebnimi potrdili dokazati ministrstvu trgovine in industrije, da se ti predmeti v naši državi ne izdelujejo. V vsakem slučaju morajo s posebnimi dokazili dokazati, da je to blago, ki je uvoženo iz inozemstva, namenjeno le za članke za drug, oz. zvez.

Cl. 10. se glasi: Trgovci s kurivom, ki so v letu 1930 morali plačati davek na poslovni promet, v kolikor ta promet ni bil ocenjen s preko 500.000 Din, bodo za 1931 predložili davčne prijave o prometu v letu 1930 davčnemu odboru v oceno. Od tako določenega prometa se bo odbil promet, ki je opravljen v prvih 3 mesecih 1931. Leto in cenil na vrednost zaloge na dan 1. aprila 1931. Trgovci z gorivom, ki so v letu 1930 plačali davek po knjigah prometa, katerih promet je bil ocenjen s preko 500.000 Din, dalje industrijske delniške družbe, ki prodajajo les za kurjavo, bodo brez ozira na višino prometa v l. 1930 tudi nadalje glede prometa z drvmi morale vlagati četrtletne prijave.

Cl. 11. Trgovci z žitom, ki radi spremenjene tarife skupnega davka na moko ponovno spadajo pod splošni davek na poslovni promet, morajo voditi knjige o prometu in odgovarjajoči davek plačevati po odredbah zakona o davku na poslovni promet. V knjigah opravljenega prometa morajo deljeno voditi promet v žitom, ki je nabavljeno na račun privilegiranega izvoznega društva, posebno pa za ostali promet. Davek na provizije se mora plačati tudi na one provizije, ki so odobrene, preden je stopila v veljavo ta odredba. Ta določila veljajo tudi za vse zadruge in stopijo v veljavo 1. avgusta 1931.

Kamnik

V. STUZZI — dentst-tehnik

je odpotoval in ostane njegov zobni atelje do dne 18. avgusta 1931 zaprt

— Pri pomanjkanju teka, nakislem pehanju, slabem želodcu, lenivi prebavi, zaprtju v črevih, vzdigovanju, motenju pri prebavi, izpuščajih, srbečici osvobodil naravna »Franz-Josef«-grenčica telo vseh nabranih gnobilnih strupov. Ze stari mojstri zdravilstva so spoznali, da je »Franz-Josef«-voda popolnoma zanesljivo sredstvo za čiščenje črev. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in zadevnih trgovinah.

OBJAVA

Podpisana blagajna objavlja, da gg. Jožef Lotrič, Lovro Pečnik in Josip Draksler, vsi iz Ljubljane, niso več upravičeni nastopati kot zaupniki blagajne, kakor tudi ne v sprejemanje pristopnih izjav novih članov.

V Ljubljani, dne 27. julija 1931.

VZAJEMNA POMOC
reg. pom. blag. v Ljubljani.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za na dan 3. avgusta 1931 ob 11 dopolne nabavo

pohištva, 200 tek. metrov Mannesmannovih cevi in 900 tek. metrov črnih cevi iz kovanega železa

Pogoji se dobe pri podpisani.
Iz pisarne direkcije drž. rudnika Velenje.

Živahno povpraševanje po naših

WANDERER-automobilih

6/30 HP in 10/50 HP model 1931 nam je dalo vzpodbudo, da smo svojo prodajo v Jugoslaviji nanovo organizirali in povsod dobro poznano tvrdko

Dolenc & Tönnies, autoprodajna družba z o. z.
Ljubljana, Dvorakova ul. 3. telefon 27-62

poverili z zastopstvom naših interesov za Dravsko Banovino. Tvrdka Dolenc & Tönnies razpolaga z izbornim avto-strokovnjakom, ki se je izsolal pri nas in ima na skladišču vse originalne Wanderer-nadomestne dele.

Wanderer Werke A.-G., Schönau bei Chemnitz.

2000 letna kultura...

Podrobnosti k požaru v Straneh - Fašisti pretepali ljudi do krvi, ki so hoteli reševati svojo domačijo

Ljubljana, 27. julija.

O strahoviti požarni katastrofi, ki je doletela v nedeljo dne 19. t. m. prijazno slovensko vasico Strane pri Postojni, je »Slovenec« za na kratko poročal. Danes pa smo doznali od očividca požara še nekatere senzacionalne podrobnosti, ki mečejo silno čudno luč na fašistična oblastva.

Požar je izbruhnil v hiši posesnika Bizjaka, po domače pri Mežnarju ob pol 11 ponoči in se je radi suše z bliskovito naglico razširil na sosednja poslopja tako, da je bila kmalu vsa vas v obsevu divjega elementa. Med prebivalstvom je zavladala nepopisna panika. Po sosednjih cerkvah je začelo biti plat zvona. Kmalu za tem so prihili na mesto požara številni gasilci iz Postojne in Razdrtega in ljudje iz okoliških krajev. Prihili so tudi miličniki in vojak. Gasilci ter domače in okoliško prebivalstvo so z veliko vneto pričeli gasiti in reševati.

In tedaj se je zgodilo nekaj, česar ni nikdo pričakoval. Miličniki in vojak niso pustili gasilcem in ljudem gasiti in so jih na brutalen način ugrabili in podili od gorečih domov. Vrile so se strahne steari. Živina po gorečih hlevih je obupno tulila, ljudje so molili in kletli, emes pa so se čuli rezki klici surovi miličnikov in vojakov, ki so s puškinih kopli pretepali ljudi in jim brnili reševati pohištvo, obleko, ter živino, ki so jo ze objemali plamen. Fašisti so pretepli vsi lja-

di do krvi samo zato, ker so hoteli reševati svojo domačijo. Nekoga ko je ravno skočil iz goreče hiše z nekaterimi stvarmi v rokah, so pobili na tla, kjer je obležal v mlaki krvi, stvari pa, ki jih je prinesel iz goreče hiše, so ergli nazaj na ogenj. Medtem je bil besni element že v polnem razmahu in plameni so že zajeli cerkev. Okrog cerkve se je zbralo okrog 15 ljudi, ki se jim je po velikem naporu posrečilo obvarovati vsaj cerkev, čeprav so jim miličniki ves čas grozili.

Gasilci po poročilu očividca sploh niso smeli stopiti v akcijo. Zato je pogorelo prav vse. Skupno je zgorelo 14 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Mnogi ljudje so odnesli težke opekline, veliko pa so jih morali prepepeljati v bolnišnico radi udarcev, ki so jim jih prizadejali miličniki. Zgorelo je mnogo živine, sena, poljskih pridevkov, pohištva itd. Škoda je ogromna in se zaenkrat še ne more preценiti. Po požaru je bilo 21 mladeničev in mož aretiranih, ker so jih fašisti osumili, da so zažgali lastne domove, mnogo jih je pobegnilo preko meje, oni pa, ki so še ostali, z žalostjo gledajo na ruševine, iz katerih se še vedno kadi in s strahom gledajo v bodočnost.

Kako je požar nastal, ni znano. Odkar se vrše v zadnjih letih v okolici Postojne vojaške vaje, so požari precej pogosti. Na Notranjskem so v teku kratkega razdobja pogorele sledeče vasi: Selce (dvakrat), St. Mišel (dvakrat), Hraše (dvakrat), Rakitnik in sedaj še Strane.

Tragična smrt v kamnolomu

Maribor, 27. julija.

18 letni Alojzij Kolunder, delavec g. Juršiča v Selnici ob Dravi, je bil priden in marljiv delavec. Tovariši so ga zelo radi imeli. Visoko gori v kamnolomu je že delj časa grozila skala kdaj se bo odrgala? Zabobnelo je v kamnolomu; tista skala se je bila odrgala in zgrmela navzdol. Pod seboj je pokopala Alojzija Kolundera. Reče je bil na mestu mrtve; zaman so bili vsi poizkusi, da bi ga zbudili k življenju. Spala ga je dobesedno zdobila in zmravnila. Bodi blagemu pokojniku in dobremu delavcu ohranjen časten spomin!

□ Umrla je v starosti 72 let zasebnica Roza Maher, Ruska cesta 45. Pogreb blage pokojnice bo jutri ob 16 iz mestne mrtvašnice na Pobrežju. Pokojnici časten spomin, žalujočim naše globoko sožalje!

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 28. julija: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Jože Premrov: Gradovi na Slovenskem, II. — 20. Pravljice za odrasle, gđ. Anta Kovačič. — 20.30 Prenos iz Zagreba. — 22.30 Cas, dnevne vesti.

Sreda, 29. julija: Opoldanski program odpade. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 P. dr. Roman Tominec: Portreti iz svetovne literature in umetnosti (dr. Franca Prešeren). — 20. Salonski kvintet. — 22.00 Cas, dnevne vesti.

Drugi programi

Sreda, 29. julija.

Belgrad: 12.45 Koncert Radio-orkestra. — 19. Koncert Radio-orkestra. — 20.30 Glasbene uganke. — 21. Vokalni koncert. Zarko Cvejič. — 21.30 Cello koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče. — 20.30 Koncert: klavir in sopran. — 22. Plošče. — Budimpešta: 12.15 Koncert. — 18.30 Orkestralni koncert. — 21.05 Ciganski orkester. — 22.45 Orkestralni koncert. — Dunaj: 12.40 Opoldanski koncert. — 19.50 Violinski koncert. — 21.20 Večerni koncert. — Milan: 12. Pesta glasba. 20.45 Opereta »Glumalci«. — Oslo: 20. Cerkvni koncert. — 22.05 Violinski koncert. — Praga: 19.55 Koncert vojaške godbe. — 21. Violinski koncert. — 21.30 Koncert. — Langenberg: 20. Wagnerjev večer. — 23. Plesna glasba. — Rim: 21. Komedija. — Berlin: 21. Koncert. — 22.30 Plesna glasba. — Katowice: 20.30 Koncert. — 22.30 Lahka in plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Simfonični orkester. — 13.15 Plesna glasba. — 20.30 Plesna glasba. — 20.45 Violinski koncert. — 22.45 Akordeon. — Stuttgart: 19.15 Ruske narodne pesmi. — 20. Večerni koncert. — 20.45 »Skušnjave«, igra.

Nedeljski sport

Kar se sporta tiče, smo imeli res pravo letno sportno nedeljo. Nobene nogometne prireditve, zato pa najvažnejše plavalno tekmovalje. V kopališču Ilirije so tekmovali plavalci za prvenstvo Slovenije. V kratki dobi treh let je plavalni sport pri nas tako napredoval, da je bilo na startu skoro sto tekmovalcev. Število, s kakršnim se dosedaj ni moglo postaviti še nobeno državno prvenstvo! Število tekmovalcev je bilo

impozantno, ravno tako tudi obisk gledalcev. Številna plavalna sekcija Ilirije je bila letos skoro brez konkurence, tudi ni bilo pravega boja za prva mesta. Se celo skokj letos niso bili tako zanimivi kakor običajno. Manjkal je Kordelič in to se je močno poznalo. Ostali tekmovalci so se precej potrudili, toda niso mogli pokazati takega znanja kakor Kordelič. Tekmovalci sami so pa pokazali, da letos še nimamo nade za kako državno prvenstvo, doseglji bomo pa gotovo lepe uspehe. Ilirija je priporila seniorsko prvenstvo s 330 točkami pred Primorjem, ki si je priborilo le 71 točk, juniorsko prvenstvo s 325 točkami pred Primorjem, ki si je priborilo le 105 točke. Člani Kamnika in Elana so priborili le par točk.

Na težko pot je moral Primorje. V Zagrebu je nastopilo proti Haški, kateremu so v prvi tekmi odvzeli dve točki. V prvem polčasu so Primorjani vodili s 3:0 in nihče ni pričakoval, da bo uspelo Haški zmagati. Toda nastal je velik preobrat. Kolikor ni šlo zlepa, je slo pa zgrda! Primorje je prišlo iz Zagreba z desetiimi goli in štirimi močno poškodovanimi igralci. Slapar, Jug, Štimljak in Pisk 2., vsi so v drugi polovici samo gledali, kako Hašk dela gole. — Gradjanski je v Splitu rešil eno točko. V belgrajski ligi je sedaj situacija tudi že čista. Jugoslavija je izgubila v Sarajevu proti Soko s 2:1 in izgubila vse nade, da bi mogla sodelovati v državnem prvenstvu. BSK je odpravil Soko s 5:2. Edino v vojvodinski ligi se še ne ve, kdo bo prvi. Mačva ali Bačka. Mačva je odpravila PSK s 4:0, Bačka pa Gradjanski s 3:2, Sand je podlegel v Osijeku s 5:2.

V Mariboru se je vršila teniška tekma za prvenstvo države med finalistom Slovenije in Zagreba. Rapid je po lepih in napetih borbah podlegel ZKD z 8:1.

POSEBNI VLAK V ZAGREB.

K tekmi Ilirija-Gradjanski, ki se vrši prihodnjo nedeljo v Zagrebu, pripravlja vodstvo Ilirije posebni vlak z znižano vožnjo. Moštvo belozelenih je ravno v tekmi s Hajdukom pokazalo, kaj zmore, ako ima občinstvo za seboj. Ni izključeno, da bo moštvo doseglo proti Gradjanskemu pozitiven uspeh, zato je potrebna čim večja zaslonba tudi od strani gledalcev. Prijave za posebni vlak sprejemajo: v drogeriji Kane, v trgovini Gorec in v drogeriji Sanitas na Dunajski cesti. Popoldne pa tudi pri blagajni kavarnе Evropa. Prijavitelj je treba svojo udeležbo do srede in priložiti vsaki prijavi 60 Din.

Tri dežele - trije bratje

Beirut in Damask sta oddaljena med seboj samo dobrih sto kilometrov. Ena najlepših in najslavnejših avtomobilskih cest ju veže med seboj, tekoč čez Libanonsko in Antilibanonsko gorovje. Toda značaj obeh mest je ravno tako različen, kakor njuni pokrajini. Beirut je sredozemsko pristaniško mesto levantskega lica, politični značaj njegovih prebivalcev je mešji, neodločnejši in njihov pogled obrnjen bolj tja po feničanskih morskih poteh. Pokrajina okrog njega prekaša po svoji bujnosti obalne predel. Damask leži med golim gorovjem in puščavo v oazi; kljub temu, da ima po evropsko široke in razsvetljene ceste in kljub nežnemu zelenju ob bregovih številnih rek — obrača svoj pogled proti Aziji. Njegovi prebivalci niso pozabili, da je najstarejša in najponosnejša kalifska dinastija od tu razširila islamsko gospodstvo nad daljnimi deželami; in tudi tega ni pozabilo, da je ustanovil tu kralj Feisal I. 1920. arabsko narodno kraljestvo. Damaščani so trši nego Beirutčani, malobesednejši in politično budnejši. V Libanonu se komaj da govoriti o sklenjenju, določni ljudski volji ter se vse razkroja in interese osebnih skupin; nasprotno se pa v Siriji čuti moč enotno usmerjene narodne volje kakor v Egiptu.

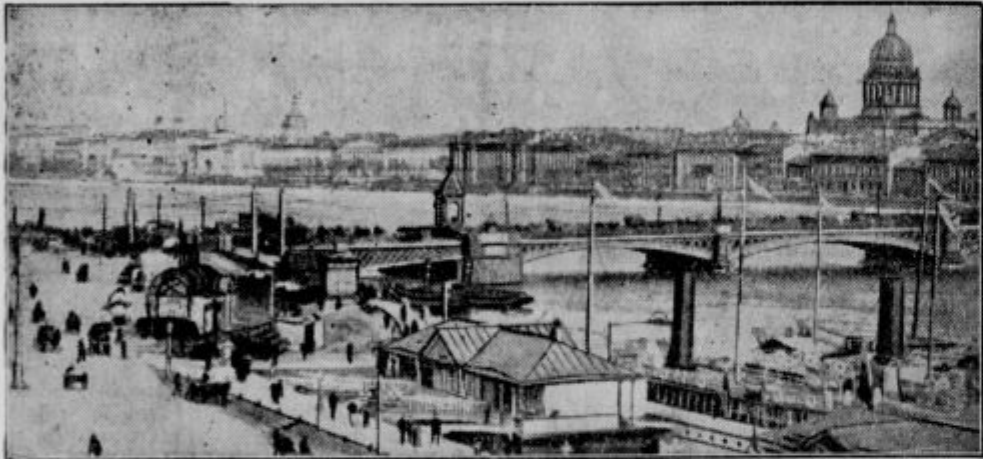
Kljub temu pa v Siriji ne vlada manjša brezglavost nego v Libanonu. Toliko je pa danes že gotovo, da se je Francija slednjič odločila posnemati angleški zgled in sprijazniti s sirskimi nacionalnimi zahtevami. Sirci francoskega mandata sploh nikoli niso priznali, marveč vedno dosledno zahtevali neodvisnost in članstvo v Društvu narodov; o francoski zaščiti Sirije in o zavarovanju francoskih koristi v deželi naj bi se sklenila posebna pogodba med

Francijo in sirsko narodno skupščino. To stališče je o priliki sirske vstaje l. 1926. visoki francoski komisar de Jouvenal načelno sprejel, a do praktične veljave še ni docela prišel.

Zelo je vplival na Sirce zgled sosednega Iraka. Tam se je angleški mandat iz vsega početka nadomestil z obojestransko pogodbo in bo Irak po vsej priliki še letos sprejet v Društvo narodov kot samostojna država. Za istim ciljem stremi Sirija in ji je sedaj dosega tega cilja zagotovljena. Že pred letom dni je dobila Sirija novo demokratično ustavo, ki naj uredi deželo v samostojno, neodvisno državo. Ustavno izvoljena narodna skupščina naj bi sklenila pogodbo s Francijo. Toda praktična izvedba nove ustave zahteva časa in tako volitve za parlament do danes niso razpisane.

L. 1930. proglašena ustava določa Siriji republikansko državno obliko. Toda Sirci so prepričani, da namerava Francija izročiti vladu Ali ibn Huseinu, bivšemu kralju v Hedzasu in bratu iraškega kralja Feisala. Alijeva brata sta s pomočjo Anglije zavladala v sosednjih državah Iraku in Transjordaniji. Potemtakem bi v treh sosednjih deželah vladali trije bratje in Irak, Sirija in Transjordanija bi ugneile postati jedro bodoče arabske federacije. Čim postane Irak in Sirija člana Društva narodov, bi ugasnili vsi mandati v teh deželah, izvzemši Palestino.

Pa še to: Če postane Ali kralj v Siriji, bi nedvomno pridobil nazaj tisti del dežele, ki je l. 1920. pripadla Libanonu; s tem bi došla Sirija zopet svoboden dohod do morja in važne luke. Tako bi se zacelila težka rana in nad Sprednjim Vzhodom bi vzklil trajen mir ter mu prinesel blagodejen procvit.

Leningrad — prva »Zeppelinovac« postaja.

Shaw v Rusiji

Bernarda Shawa je sprejela Sovjetska Rusija s častmi, godbo in cvetjem. Mladina je zapela internacionalo, ljudstvo je klicalo »Hura!« Shaw je vse to sprejel s svojim širokim nasmehom.

Shaw in njegove angleške spremljevalce so nastanili v Moskvi v hotelu Metropol. Kasneje so se gostje odpeljali na Rdeči trg, si

Alzaški poslanec abbe Wetterle, ki je te dni umrl. Pokojnik je bil za časa nemškega režima v Alzaciji neupogljiv branitelj francoskih narodnih pravic, ki jih je do leta 1914 zastopal tudi v nemškem državnem zboru. V začetku svetovne vojne je bežal v Francijo, a je po aneksiji obeh dežel prišel v navskrižje s francoskimi oblastmi.

ogledali mesto in Kremelj. Shaw si je z zanimanjem ogledal cerkve in stare ikone in hudo mušno pripomnil: Pri vas ne znate delati revolucije, pri nas na Angleškem bi vse to oplenili!... Stojec na visoki terasi z obsežnim razgledom je Shaw dejal: »Ruski narod potrebuje nove petletke, da bi se naučil lepote čista.« — Med južino je začel mlad komunist Shawa razlagati komunistična načela, a Shaw ga je prekinil, češ: »Fant, bil sem marksist, predno se je rodil vaš Ljening!« — V pogovoru z nekim angleškim poročevalcem je Shaw dejal, da ostane v Rusiji devet dni, a »ostal bi rad devet let, če bi imel čas«.

Pozdravni članek v uradnih »Izvestijah« je napisal bivši narodni komisar za prosveto Lunačarski, ki opominja ljudi, naj ne pozabijo, da Shaw nikakor ni pripadnik komunizma in da se njegovo zanimanje za Sovjetsko Zvezo zelo lahko pretvori v ostro kritiko. Shaw je že napravil malo šale na sovjetski račun in buržuazija se je zadovoljno hehetala. »Če izjavljamo komunisti — je dalje pisal Lunačarski — da morata biti tudi umetnost in znanost komunistična, potem se ljudje Shawovega kova ne morejo vzdržati posmeha in misli, da stoji na višji stopnji duševne svobode.« — Kakor se vidi, se ruski komunisti zavedajo, koliko ranljivih mest ima njihov režim.

Naval na šole v ČSR

Čehoslovaški prosvetni minister dr. Derer je v senatu podal poročilo o stanju šol. Opozoril je na izreden letošnji naval na srednje in meščanske šole, zaradi česar bo treba zidati mnogo novih šol in namestiti veliko število novih učnih moči. Tačas je na Čehoslovaškem približno 15.000 takozvanih osnovnih šol z 41.000 učnimi močmi. Od tega je 10.000 čehoslovaških, 3300 nemških, 500 rusinskih, 835 madžarskih, 90 poljskih in 4 romunske šole. Meščanskih šol je približno 1900 z 9000 učitelji.

Ptičji raj

Na neki bavarski pristavi so ustanovili ptičjo postajo, ki je kraj izpremenila v raj. Okrog pristave živi nad 80.000 različnih ptic, od tega 20.000 lastovk. Ravnatelj postaje sodi, da so požrle ptice letos 32 kvintalov kobilic in očistile tega mrčesa vse bližnje travnike. Živina ima mir pred muhami, ki jih lastavice neumorno uničujejo. Ravnatelj meni, da ima vsaka krava, ki je ne nadlegujejo muhe, zato vsak dan en liter več mleka. Čim več ptic, tembolje uspeva celokupno kmetijstvo.

»Torej vi bi hoteli poročiti mojo hčerke je dejal ameriški dolarski kralj. »Koliko pa premorete?«

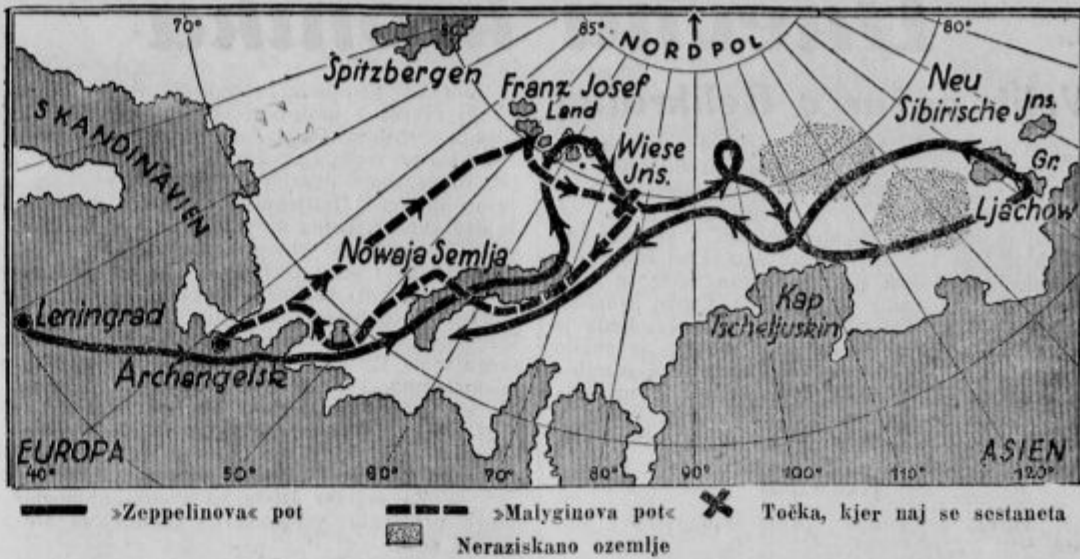
»Približno stotisoč dolarjev.«

»Vprašam, koliko imate premoženja; vaš drobiž me ne briga?«

Santiago, glavno mesto države Chile, kjer so se vršili o priliki dijaških demonstracij krvavi izgredi.

Zemljevid k »Zeppelinovi« in »Malyginovi« poti

Uloga ženskih klubov v Ameriki

Ženskim klubom v Ameriki danes mnogi prerokujejo skorajšen konec. Temu ugovarja F. Harten-Hoeneke, ki piše iz lastne izkušnje, da imajo ženski klubi po manjših ameriških mestih in vaseh še vedno svoje posebne naloge, ki so za razvoj celokupnega prebivalstva zelo važne.

Znano je, da so žene prvih amer. pionirjev hranile in negovale stare običaje in staro kulturo. Moške so krčili gozdove in se borili z Indijanci, kasneje pa gradili ceste in mesta; vedno so imeli polne roke dela in toliko gmotnih skrbi, da na duševne dobrine niso mogli veliko misliti. To je bila stvar žena, ki so na pokritih vozovih, s katerimi so s svojimi možmi in otroci potovale proti zapadu, vozile s seboj poledovane skrinje, obleko, orodje, knjige in nakit ter skrbele za

to, da so se stari običaji spoštovali in hranili. Kakor hitro so se kje rstavili in se je ustanovila naselbina, je kar ob sebi prišlo, da so se žene združile v ženskem klubu, da bi mogle tako z združenimi močmi braniti iz stare domovine prirešene svetinje, ki bi jih bili lastni možje radi marsikje in marsikdaj vrgli čez krov, če so jim postale neprijetne. Žene so vršile svojo kulturno nalogo, kakor so pač najbolje vedele in znale. Šajale so se in se posvetovala o vzgojnih in kulturnih vprašanjih ter skupaj čitale sv. pismo, da so vedele učiti otroke krščanskega nauka. Mnogokrat ni bilo v naselbini ne učitelja ne duhovnika. In še danes je v ameriškem poodelju prvi vzgojni činitelj učiteljica, ne učitelj.

Prvi akademiki na katol. univerzi v Peking

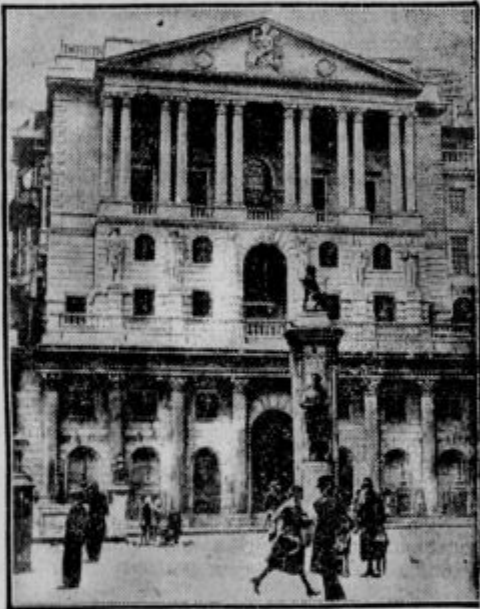
Z velikimi kitajskimi svečanostmi so te dni podelili na katoliški univerzi v Peking akademike čine: baccalaureat je prejelo enajst slušateljev. Kandidati so nosili zgodovinske plašče dinastije Hov (551-256. pr. Kr.).

Dr. Eckener ob pristanu v Berlinu

Kmetov harem

V marsičem je stoletno turško gospodstvo v Bolgariji zapustilo svojo sled, samo v tem ne, da bi imel Bolgar po več žen. Še celo bolgarski cigani, ki so večinoma mohamedanci, imajo samo po eno ženo. Tembolj nenavaden je zato slučaj mnogoženstva v kmetški hiši, s katerim se tačas pečajo bolgarske oblasti. Stanja Kostov, premožen kmet je že 20 let živel v zakonu s svojo ženo Eleno, ki mu je rodila pet otrok. Razumela sta se prav dobro. Pred dvema leti je pa Stanja spoznal 18 letno dekle — Vido iz sosednje vasi, ki mu je tako ugajala, da jo je pregovarjal, naj postane njegova žena. Pri tem ji je zaupal, da s svojo ženo niti ni pravilno poročen, da se je pa v 20. letih zakona navadil nanjo in se zato ne bi hotel ločiti od nje. Vidi cela stvar ni bila všeč, toda pohlepnost starši so jo pregovorili, da naj ponudbo sprejme, češ da bo Kostov Eleno prej ali slej njej na ljubo odslavljal in se potem z njo — Vido — poročil. Vida je ubogala starše in tako je došlo do čisto nevadne pogodbe v treh, ki so jo podpisale tudi tri priče. V pogodbi izjavljajo Stanja, Elena in Vida, da hočejo živeti v »življenjskem občestvu« in Elena se je obvezala, da sprejme Vido kot enakopravno tovarišico. Vida se je pa obvezala, da ne bo kalila domačega mira in reda, da bo materi Eleni pomagala pri gospodinjstvu in vzgoji otrok. Elena je podpisala, da bo novi družinski članici iskrena prijateljica in da bo skrbela za njene otroke, če bi jih bilo kaj. Posebna »sanakcijska« točka je določala, da mora tista obeh žena, ki bi skalila hišni mir, plačati Kostovu pettisoč levov. Tako sklenjeno razmerje je trajalo dve leti, dokler se Vidini starši niso prepričali, da Kostov nikakor ne misli zavreči svoje prve žene Elene. Tedaj so šli in ovadili Kostova popu. Ta je pa rekel, da v stvari ni pristojen in je zadelo izročil sofijskemu sinodalnemu sodišču. Zadnje besedo pa utegne meti kazensko sodišče — zaradi mnogoženstva, ki ga v Bolgariji kaznujejo z ječo.

Angielska banka, iz katere so začeli vlagatelji dvigati zlato; od 13. julija so se zlate vloge zmanjšale za okroglo šest milijard dinarjev.

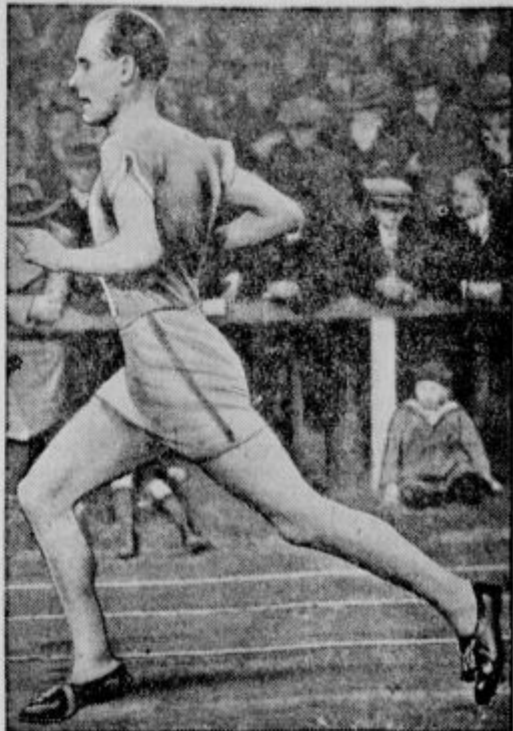
Shaw zna

O Shawu kroži nešteto zgodbic in dovtipov. Ko je l. 1925. prejel Nobelovo nagrado in so ga oblegali z vprašanji, je dejal: »Leta 1925. nisem ničesar napisal, zato so mi dali Nobelovo nagrado«.

Svojemu tedanjemu strankarskemu tovarišu in sedanjemu ministru Hendersonu je Shaw nekoč podrobil pod nos: »Do konca vojne sem se držal; toda, po volilnem govoru, ki sem ga imel l. 1918. v Stourbridgeu, je prišel k meni neki vojak in mi rekel: »Če bi bil vse to vedel leta 1914.; bi me za nič na svetu ne bili spravili v uniformo«. Nakar sem mu odgovoril: »Zato vam tega l. 1914. tudi povedal nisem«.

Trgovca Kaša si je kupil papigo, ki pa potem ni in ni hotela nobene ziniti. Kaša je bil hudo razočaran in je hotel papigo naučiti vsaj eno besedo; zato ji je neprestano ponavljal: »Halo! Halo!«

Čez četrtr ure je papiga odprla eno oko in dejala zaspano: »Zasedeno!«

Finca Nurmi, ki je osvojil nov svetovni rekord v teku na 3200 m; zmagal je progo v času 8:59,5.

Zakon o pošti, brzjavu in telefonu

Belgrad, 25. julija. AA. Po združitvi smo imeli v naši kraljevini različna zakonodajstva za vršitev poštne, telegrafске in telefonske službe, kakor n. pr.: zakon o pošti kraljevine Srbije iz leta 1868, z izpremembami in dopolnitvami iz let 1871, 1879, 1890 in 1896, avstrijski zakon o poštah iz leta 1837 in ogrski iz leta 1851, srbski zakon o poštah določenih za pisma in časopise iz leta 1886, z izpremembami in dopolnitvami iz l. 1892, srbski zakon o poštah nakaznicah iz l. 1879, avstrijski zakon iz l. 1865 o periodičnih transportih oseb, avstrijski zakon iz l. 1870 o zaščiti tajnosti pism, zakon o brzjavu in telefonu iz l. 1899, zakonski člen 31. iz l. 1888, skupni ogrski-hrvatski državni sabor o telefonu in telegrafu, avstrijski zakon o zaščiti pomorskih kablov iz l. 1888 in hrvatski iz l. 1888, dekret iz l. 1847 o uvedbi telegrafskega regala v Avstro-Ogrski in naredba trgovskega ministrstva na Dunaju iz l. 1883 o regalu.

Vsi ti zakoni, zlasti zakoni starejšega datuma, so nesodobni, nepopolni in neuporabni za današnje razmere ter vsebujejo tudi odredbe, ki so v nasprotju med seboj in z obstoječimi zakoni. Ta neenakost zakonodajstva je škodovala delu in razvoju poštne, telegrafске in telefonske službe in zbujała in ustvarjala težave v administraciji. Zato je po osvobođenju nastala potreba, da se ustvari za vso državo en zakon, ki bi normalno sodobna načela za PTT in njihov promet in izvedel unifikacijo zakonodajstva v PTT.

Bivše ministrstvo za pošte in telegraf je leta 1919 načelo načrt zakona o PTT, toda tedanje in kasnejše razmere in pogoste izpremembe v upravi PTT so izvršitev in sprejetje novega zakona onemogočile in se je sprejetje zakona pustilo za kasnejši čas.

Po 6. januarju 1929 se je razen rešitev drugih važnih vprašanj načelo tudi vprašanje PTT službe in izdelal načrt zakona o službi PTT, pri čemer se je upošteval že prej zbrani material in je zakonodajec imel pred očmi vse evropske države in najnovejše razprave glede tega zakonodajstva ter upošteval naše posebne razmere in potrebe. Po zaslugi prometnega ministra inž. Radivojevića se je tako dokončalo delo na tem zakonu.

Zakon o službi PTT se deli v štiri dele: Prvi del vsebuje splošne odredbe, ki se nanašajo hkrati na pošto, brzjavno in telefonsko službo.

Drugi del govori o pošti in o odnosih v poštini službi.

Tretji del vsebuje brzjav in telefon, žični in brezžični in odnose v brzjavni in telefonski službi.

Četrti del vsebuje sklepne odredbe.

Posebna pažnja je bila posvečena izdelavi predpisov o izključnem pravu (regalu) pisemske tajnosti, o odgovornosti in kazenskih sankcijah. Ta zakon predvideva širše določbe glede opravljanja poštne, brzjavne in telefonske službe, ker teži promet PTT neprestano k reformam in stalno narašča in napreduje. Pri poštne regalu je uvedena novost za našo kraljevino, ki obstoji v ukinitvi regalne pravice za časopise in liste, ker ta pravica v naprednih državah več ne obstoji. Rezervirana je samo še za pisma, dopisnice in druge dopise.

Pri zaščiti poštne tajnosti je disciplinska odgovornost ločena od kazenske odgovornosti, kar je bilo dozdaj nejasno tako pri nas kakor tudi drugod.

Ukine se razlika med poštami, brzjavnimi in telefonskimi tajnostmi v širšem smislu in tajnostjo pism, telefona in brzjava v raznih razgovorih v ožjem smislu. Pri telefonskih in brzjavnih napravah je določena odgovornost za škodo, ki jo store državni organi in zasebniki na teh napravah. Pravilnemu funkcioniranju in razvoju prometa PTT in ureditvi teh vprašanj je posvečena velika pažnja. Glede ustanavljanja brezžičnih brzjavnih in telefonskih prog po privatnikih predvideva novi zakon nadzorstvo države in nje predhodno odobritev.

Vprašanje uporabe radija se bo uredilo s potrebnimi zakoni. Vprašanje oprostite tako je izločeno iz novega zakona in se bo uredilo s posebnimi uredbami z zakonsko veljavo v roku 6 mesecev po uveljavitvi tega zakona. Plačila tako se ne more nihče oprostiti, tudi ne državne ustanove. Izvzeta so samo uradna poročila ustanov PTT, nujna poročila državnih in občinskih organov v dobi mobilizacije in vojne, pri velikih požarih, epidemijah, potresih in podobnih nesrečah, pri nužnih poročilih Rdečega križa in državnih oblastih v primeru mobilizacije in vojne. Dosedanje oprostite tako za telefon in brzjav izgube veljavo z dnem uveljavitve tega zakona.

S sprejetjem tega zakona je storjen velik korak naprej za omogočenje okrepitev in nadaljnega razvoja službe PTT pri nas. Zakon predstavlja važen akt v delu kraljevske valde in pomeni rešitev akutnih problemov naše državne politike.

Razstava perutnine v Ljubljani

V okvirju razstave za pospeševanje tujškega prometa v Dravski banovini, ki se vrši v času od 29. avgusta do 9. septembra t. l. na jesenski pridelitvi velesejja v Ljubljani, bo razstavljena odbrana perutnina, ki se goji pri nas. To razstavo priredita perutninarstva reg. zadruga in osek za perutninarstvo Kmetijske družbe s pomočjo kraljevske banske uprave.

Perutninarstva razstava bo z ozirom na omejen prostor razstavila zares le prvovrstno selekcionirano perutnino najboljših rejcev naše banovine ter bo pokazala, kako se mora reja perutnine smotrno voditi. K razstavi bodo pripuščene namreč samo živali rejcev, ki vodijo natančno rodovnike in izkazuje nesnosti. Zadnji čas prigrisatve na razstavo je določen na 5. avgusta t. l. in sicer se je prigrisati kmetijski družbi v Ljubljani.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Weinberger Mirka v Zagorju, roki: 28. avgusta in 2. septembra. — Nadalje je uvedeno o imovini Feldina Mirka, trgovca v Mariboru, roka: 5. in 10. septembra.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 22. julija 1931 kaže, da je denarni sklad banke narastel radi manjšega povpraševanja na borzah in večjega dotoka deviz. Tudi zlati sklad je narastel za 0,4 milj. Din, valute so padle za 6,2, devize povečale za 23,5 milj. Din. Ravno tako so se zvišale tudi devize, ki niso v podlogi, za 1,3 milj. Menična posojila so se povečala za 63 milj., dočim je lombard ostal neizpremenjen. Drž. dolg se je zmanjšal za 1 milj. — Obток je narastel za 32,2 na 4772,7 milj., obveznosti banke pa za 46,6 na 713,1 milj. Drž. imetje se je zmanjšalo od 114,9 na 96,5 milj. Razna pasiva so se zmanjšala za 2,4 na 55,3 milj. — Vse takoj plačljive obveznosti banke so se zvišale od 5357 na 5435,8 milj., odstotek kritja se je zmanjšal od 38,18 na 37,95%, kritje v zlatu pa od 28,79 na 28,38%.

Borza

Ljubljana, 27. julija.

Denar

V današnjem deviznem prometu so bili tečaji večinoma čvrstejši, edino Italija je bila slabjša. Promet je bil znaten. Vse devize je dala Narodna banka.

Ljubljana. Amsterdam 2269,79—2276,63, Bruselj 786,61—788,97, Curih 1097,85—1101,15, Dunaj 792,08—794,48, London 273,47—274,29, Newyork 5620,93—5637,93, Pariz 220,77—221,43, Praga 166,92, 167,42, Tret 294,60—295,50.

Zagreb. Amsterdam 2269,79—2276,63, Dunaj 792,08—794,48, Bruselj 786,61—788,97, London 273,47—274,29, Milan 294,60—295,50, Newyork kabel 5631,90—5637,93, ček 5620,90—5637,93, Pariz 220,77—221,43, Praga 166,92—167,42, Curih 1097,85—1101,15. — Skupni promet brez kompenzacij 16,4 milj. Din.

Belgrad. Amsterdam 2259,79—2275,53, Bruselj 786,60—788,97, Curih 1097,85—1100,15, Dunaj 792,08—794,48, London 273,47—274,29, Newyork 5620,93—5637,93, Pariz 220,77—221,43, Praga 166,95—167,42, Milan 294,60—295,50.

Curih. Belgrad 9,085, Pariz 20,10, London 24,91, Newyork 513, Bruselj 71,66, Milan 26,84, Madrid 46,10, Amsterdam 206,85, Dunaj 72,12, Stockholm 137,20, Oslo 137,075, Kopenhagen 137,075, Sofija 3,73, Praga 15,29, Varšava 57,55, Budimpešta 90,025, Atene 6,65, Carigrad 2,43, Bukarešta 3,05, Helsingfors 12,925.

VREDNOSTNI PAPIRI

Danes so bili domači državni papirji nekoliko slabšeji, vendar so tečaji zelo malo popustili. Prometa je bilo manj kakor prošli teden, nasprotno so bili čvrstejši dolarski papirji z izjemo 7% Bler. pos. DHB. Bančni papirji so ostali v glavnem neizpremenjeni, tako delnice Union, kakor Jugobanke in Zemaljske, dočim je Srbska nekoliko popustila. Med industrijskimi papirji je bil običajen zaključek v devizah Drave po 235, Osješka Sečarana se je učvrstila od 225—230, Trboveljska pa je bila čvrstejša in beleži znatnejši promet po tečajih od 217 do 227.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 88 bl., 7% Bler. pos. 76 bl., Celjska pos. 150 d., Ljublj. kred. 120 d., Praštediona 950 d., Kred. zavod 195 d., Vevče 120 d., Stavbna 45 d., Ruše 145 d.

Zagreb. Drž. pap. 7% inv. pos. 84 bl., agrarij 44—45,50 (45), vojna škoda ar. 357—359, kasa 357—359 (358), 7. 357—359 (358), 12. 367—368 (365, 366, 367), 8% Bler. pos. 85,50—87,50, 7% Bler. pos. ar. 75—77 (77), k. 76,50 bl., 7% pos. Drž. hip. b. ar. 76—77 (77), kasa 76,50 bl., (76,50), 7%, 6% begl. obv. 60—60,50 (60). — Bančne delnice: Hrvatska 50—60, Katolička 30—35, Poljo 53,50—55, Kreditna 121—126, Union 150—155 (150).

»Ljudsko knjižničar: iz zakladnice Jugoslov. knjižnice v Ljubljani: 29 zvezek: Savinšek: IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din, 30 zvezek: Sienkiewicz: NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez. 40 Din, 31 zvezek: Conan Doyle: IZGUBLJEN SVET (The Lost World), 24 Din, (s slikami), 24 Din, vez. 32 Din, 32 zvezek: Beilmeier: ZAGORSKI ZVONOVI, Slavija, NA SINAJ 30 Din, vez. 42 Din, 33 zvezek: Bridges: BRIDGES, 30 Din, vez. 42 Din, 34 zvezek: Cirkuski OTRK, 28 Din, vez. 40 Din.

Otfrid v. Hanstein:

100

Strahotno potovanje na luno

Ob tem udarcu pa je vse izginilo, velika dvorana z mesečani se pogreznila v prazen nič, okoli njega pa je bila zopet gola, žolta mesečna pokrajina, oblita z zemeljsko lučjo.

Pri njem je stal Egon, mu držal roko na rami in ga vlekel s seboj.

Celo uro se je Korus opotekal ob Egonovi roki, zdaj pa sta prišla do rakete, ki je prav tako nihala nad mesecem, kakor sta jo bila zapustila.

Stopila sta v kabino. Američan je mirno spal. Snela sta čelade, Korusove oči so bile še vedno kakor v nekem drugem svetu, Egon pa se je zasmejal.

»Jo, Korus, kakšen lahkomiselni človek ste! Našel sem vas na zadnjem vrhuncu, kjer ste trdno spali! Mladi mož ga debelo pogleda. »Spal sem?«

»In še kako trdno!«

»Pa mesečani v podzemeljski dvorani, katere sem videl?«

»Kaj ste pa videli?«

Korus mu s hlastnimi besedami pove.

»Ali ste brali Wellsovo knjigo o ljudeh na mesecu?«

»Seveda.«

»No, potemtakem ste pač sanjali, kar vam je povedal pesnik.«

Nato je postal doktor zelo resen. »Zopet sva oba imela srečo. Jaz sem v noči zašel, vi ste pa od utrujenosti zaspali in sanjali. Bodite prepričani, da pomeni

to nekaj dobrega; mislim, da nam je usoda naklonjena, sicer se ne bi zopet tako lepo sešli. Kako pa gre bolniku?«

»Videti je, da mirno spi, tudi mrzlica je znatno popustila.«

Sedla sta in jedla. Egon je bil vesel, obenem pa ga je bilo sram.

»Ali ste kaj našli?«

»Čakati moramo, da zopet nastopi mesečni dan. Korus, zdi se mi, da bodo tudi najini živci morali prestatiti trdo preskušnjo.«

Sedela sta drug ob drugem in molčala.

Čas spanja je prišel. Američan je še vedno mirno dremal, rana se očividno vsaj ni poslabšala in tako je noč, to se pravi čas spanja, pilota potekel nemoteno, ne da bi morala All Righta zopet zvezati.

Naslednji dan je bil k sreči že četrti, odkar je bilo solnce zatono. All Right je bil zbujen.

»Ali imate vodik?«

»Sam ne morem iti ponj, je pretežak, Korus pa mora vam streči.«

Američan odkima. »Počutim se bolje. Prav lahko ostanem nekaj ur sam. Lepo vas prosim: Ako veste, kje se vodik nahaja, pojdite ponj! Nobene minute ne smemo izgubiti, storiti moramo vse, da uvidemo iz tega strašnega kraja. Imel sem grozne sanje, zdelo se mi je, da sem zblaznel, ponoči skrivaj vstal, prinesel grudo zmrlze oglikove kisline v kabino in vse tri ugonobil. Pojdite, prinesite vodik in nas rešite!«

Prinesla ga bova. Pomignil je Korusu, naj mu sledi, vzel čelado in šel ven. Moral je biti sam, da vse premisli. Američan se počuti bolje, premagal je na-

Vi vsi si želite avtomobila...

BUICK vas zadovolji v vsem, če ste še tako izbirčen avtomobilist. Ta trditev temelji na priznanjih kupcev avtov širom sveta. Statistike namreč kažejo, da se proda Buicka dvakrat toliko kakor najhujšega tekmeca v kategoriji njegove cene.

Motor z osmimi cilindri v vrsti, tipa valve-in-the-head - prestava Syncro-Mesh - regulator za temperaturo olja: to so samo nekatere najznačilnejše vrline tega voza. Njegova lepota, njegova udobnost in razkošje: o vsem tem se lahko sami prepričate, če obiščete našega zastopnika.

Ali kupujete lep avto? Potem ne morete storiti boljšega kakor da si izberete Buick 8, čigar nenadkriljovost med avtomobili njegove kategorije je izven vsakega dvoma.

BUICK 8

GENERAL MOTORS CONTINENTAL S. A.

5230 — Bucharest Sub-Office — Jugoslavija — 1 Slovenian paper — 250 x 40 — A Slovenec — April 24 —

Jugo 67—68 (67), Lj. kred. 120—123, Narodna 6300—6500, Obrtna 36 d., Praštediona 957,50—965, Srbska 190—192 (190), Zemaljska 120—121 (120). — Industrijske delnice: Nar. šum. 25 d., Slaveks 25 d., Slavonija 200 d., Našice 110 d., Danica 67 d., Drava 235—236 (235), Sečarana Osjek 228—235 (230), Osj. ljev. 200 d., Brod. vag. 54 bl., Union 55 d., Vevče 120 d., Ilis 46 bl., Ragusea 300 d., Trboveljska 222—227 (220, 218, 217, 227, 225).

Belgrad. Narodna banka 6,340 bl., 7% inv. pos. 82,50 (50.000), vojna škoda 360 (100 kom.), vel. kom. 361 (450 kom.), 11. 362—365, begl. obv. 60,50 (200.000), 7% Bler. pos. 76,50 (1000), 7% pos. Drž. hip. banke 75,50—78.

Dunaj. Don. sav. jadr. 92,90, Wiener Bankverein 14,20, Escompteges. 149, Zivno 79,80, Mundus 90, Alpine 13,30, Trboveljska 27,15, Leykam 1,85.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: sr. nova 78-79 kg 162—164, sr. nova 79-80 kg 163—165, alav. nova 78-79 kg 162—164. — Koruza: ban. 96—98. — Moka: bč. ban. postaja št. 6 225—235, sr., slav. postaja št. 6 220—230. — Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 12 vag., koruza 21, oves 1, moka 7, otrobi 1 vag. Tendence: pšenica: labava, ostalo: neizpremenjeno.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrdke Eduard Saborsky et comp., Dunaj.) Na trg je bilo prignanih 2683 goved, iz Jugoslavije 171. Cene: za vole najbolješe 1,60—1,70, I. 1,30—1,45, II. 1,20—1,45, III. 1—1,05; krave I. 1,10—1,20, II. 0,80—0,90; bik 0,90—1,15; klavna živina 0,50—0,70. Cene so ostale neizpremenjene.

pad; zdaj pa misli, da je sanjal, kar je v resnici naredil. Miren je, ker zaenkrat upa na rešitev. Kaj naj pa on stori? Ali naj res še enkrat s Korusom poskusi, ko se bo gotovo zopet vse izjalovilo? Ali pa naj Američanu pove resnico in tako tvega, da ga zopet potre? Pa tudi če se enkrat poskusi, ali sme All Righta pustiti samega? Ali se ni bati, da se mu bo še prej zopet zmešalo, ako ostane sam v strašni samoti? Ali ni morda mogoče, da ga napadejo nove blazne misli in vso raketo uniči?

Ni si vedel pomagati in bil je prepričan, da mu tudi mladi Korus ne bo mogel svetovati, torej bo sam za vse odgovoren. Skočil je nekaj korakov naprej in se ustavil na prav majhnem žrelu. Tedaj se je pa ob izhodu zatvorene cevi pojavil tudi Korus, potem ko je Američanu preobvezal rako.

Egon ga je zagledal in mu pomignil, tedaj pa ga je kot strela z jasnega nekaj grozno prestrašilo: mislil je, da tudi njega samega begajo prikazni! Zagledal je nekaj, kar se v resnici ni moglo zgoditi: raketa se je začela majati, razločno majati, kakor da jo stresa silen vihar, na mesecu pa vendar niti sapica ne potegne! Da, celo on sam se je opotekel, padel na kolena, okoli njega pa je naenkrat zaživel. Zmrzli, mrtvi mesec se giblje! Vsa okolica se je pošastno razgibala. Stegne žrel so se zamajale, tla so se odprla. Kakor da jo reže čarobna roka, se je odprla globoka razpoka, pravecata dolina, manjše ledene grude je v vrtincu vrglo kvišku, pa so padle zopet nazaj, kot blisk se je globoki jarek spremenil v dolino in tla so počila, ko da jih je kdo prerezal z nožem.

Vse to je trajalo samo nekaj sekund. Bil je potres na mesecu, mesečni potres!

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službo dobe

Učenca in učenko

s primerno šol. izobrazbo takoj sprejem v trgovino z meš. blagom. Hrana stanovanje v hiši. - Josip Langeršek, Marenberg.

Služkinja

zdrava in poštena, vajena kuhe in gospodinjstkih del, se sprejme takoj, v boljše ali v Ljubljani. Naslov v upravi »Sl.« pod št. 8469.

Perfektno kuharico

samostojno, pridno in pošteno, sprejem takoj. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8468.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospekt št. 16 zastoni. Pišite ponil

Šivilje in krojači!

Naznanjam, da priredim 3. avg. 1931 tečaj za pri krojevanje damskih in moških oblačil, ter sprejemam prijave do 1. avg. 1931. Krojni vzorci se izdelujejo točno po naročilu. Pojasnila daje Teodor Kunc, lastnik konces. strok. pri krojevalne šole, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4/II. nadstr.

Stanovanja

Stanovanje

dveh sob in pritlikin išče boljši zakonski par za 1. avgust. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Dober plačnik« št. 8381.

Selitve

v Ljubljani, na deželo in obratno, prevoze vseh vrst blaga Vam oskrbi z izurjenim osebjem po zmerni ceni »Brzopromet«, avtoprevoznika družba, Miklošičeva cesta št. 4, telefon 21-82.

Prazno sobo

v sredini mesta takoj oddam mirni gospodini. - Vprašajte: Mestni trg 24, III. nadstr.

Dve zvezani sobi

v II. nadstropju, solnčni, na trg, parketirani, meblirani, se oddaja sredi avgusta nemu gospodu. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8474.

Stanovanja!

Vzajemna zavarovalnica odda v novozidanih enodružinskih hišah z vrtom ob Zolgarjevi in Herbersteinovi ulici za november stanovanja. - Reflektanti naj se zgledajo pri ravnanju Vzajemne zavarovalnice, Miklošičeva c. I. nadstropje, najkasneje do 1. avg. t. l. oziroma naj stavijo pismene ponudbe.

Vnajem

Trgovina

dobro vpeljana, s stanovanjem vred, se odda pod zelo ugodnimi pogoji 1. sept. v najem v Sv. Pavlu pri Preboldu. Natančnejše informacije pri F. Pikič istclam.

Mlekarno

vzajem z vsem inventarjem in najem, v krogu Slovenije ali Hrvatske. Ponudbe na podruž. »Slov.« v Celju pod »Mlekarna«.

Porestva

Stavbne nasvete daje tehnično biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/1

Dve parceli

po 700 m² prodam po ugodni ceni. Vrt popolnoma urejen. Izve se Černe-tova ulica 32, I. nadstr., Ljubljana 7.

Hišo

dvostanovanjsko, z nekaj vrta, kupimo. Ponudbe z aavedbo cene pod »Goto-vina« na upravo »Slov.«.

Srednje posestvo

3 ure od Kočevja ob glavni cesti, prodam. Redi tri goveda. Hiša in gosp. poslopje v dobrem stanju. - Sadni vrt, velike njive, travnik, košenice, gozd. - Vilma Širok, Vimolj št. 11, p. Nemška loka pri Koč.

Enonadstropna hiša

z gostilniškimi prostori, stanovanjem, 4 sobami za tuje, mesnico in drugim gospodarskim poslojem, kakor podom, kletjo, hlevom za 40 glav živine, dalje zaraščenim sadnim vrtom preko 1 orala, travnikom za 5 voz krme, nji-vo za 10 mernikov pose-tve, v najboljši legi, ter 2 zaraščepima gozdoma preko 6 oralov - ugodno naorodaj v št. Vidu na Dolenjskem. V hiši se vodi že preko 100 let gostilna ter preko 40 let mesarija in nekaj let trgovina. Natančna poja-snila, ceno in pogoje plačila poda Mihael Oma-hen, Višnja gora.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE. juvelir. Ljubljana. Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Kopalne hlače

od 9 Din naprej dobite pri »Luna«, Maribor, Aleksandrova cesta št. 19. Poštna naročila točna.

Jabolka in hruške

prima, namizne, kilogram 4 Din franko kraj naroč-nika, po 25 kg razpošilja G. Drechsler, Tuzla - Bosna.

Razno

Selitve

v Ljubljani, na deželo in obratno, prevoze vseh vrst blaga Vam oskrbi z izurjenim osebjem po zmerni ceni »Brzopromet«, avtoprevoznika družba, Miklošičeva cesta št. 4, telefon 21-82.

Pred nakupom žimnic

otoman, spalnih divanov i. t. d., se blagovolite potruditi k tapetniku A. Kobilica, Ljubljana, Dunajska cesta 25, vhod z Dvoržakove ulice 3, dvorišče, ki Vas s svojimi solidnimi izdelki, nizkimi cenami in praktičnimi nasveti gotovo zadovolji.

Lepo posestvo

v Celovcu-Klagenfurt, Rosentalerstrasse Nr. 42/e obstoječe iz enonadstropne hiše-vile, dalje tovarniškega in gospodarskega poslopja, dvorišča in vrta je pod zelo ugodnimi pogoji naprodaj. - Resni kupei dobe nadaljna pojasnila le pri lastnici gospe Amaliji Kučera v Zagrebu, Ilica 21.

Kis za vlaganje

Jakob Perhavec, Maribor, Gosposka ul. 9. Tel. 25-80

Spirit za vlaganje

Janez Pretnar

dne 26. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, v 77. letu starosti, mirno in Bogu vdano umrl.

Pogreb nepozabnega in blagega pokojnika bo v torek, dne 28. julija 1931 ob 3 popoldne od doma žalosti Tržaška cesta št. 24 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana-Begunje-Tržič, dne 26. julija 1931.

Frančiška Pretnar, soproga, Marija, Janez, Anton, Martin, Jože, Ivanka, Lojze, Slavko, sinovi in hčere, vsi nečaki in nečakinje in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

VLAHOV

OKREPLJUJUČI ŽELUDAČNI ELIXIR

ki krepi in zdravi želodec, je edino **P. Vlahov** odlikovan na vseh svetovnih izložbah. Ime Vlahov z našo etiketo je zaščiteno po vseh državah sveta. Čuvajte se ponarejanj! Čevrnica ustanovljena leta 1861.

Uradniki, trgovci, rokodelci in ostali!

Ako Vam je potreben kak razred gimnazije, za spre-membo svoje službe, morete v kratkem času, ne da bi zapustili svoje mesto, **poštom dopisovanja s šolo „HAJDUKOVIČ“** položiti toliko razredov kolikor Vam je potrebnih. - Podrobna pojasnila daje in vpisuje vsak dan **D. Popović**, Kajmakč-lanska (preje Ivkovičeva) ul. št. 58, Beograd VII Telefon 882. (do Borovega parka).

SILVO BRESKVAR, profesor
MARIJA BRESKVAR roj. ŽIVEC
poročena
Ljubljana, dne 26. julija 1931

»Couch« zofa

je najmodernejša sedanje dobe. Poleg elegancje v kombiniranih oblikah je tudi zelo praktična in dvostransko uporabljiva. - Izdeluje jih po lastnih in danih načrtih najsolidnejše Kobilica Avgust, tapetnik in dekorater, Ljubljana, Dunajska cesta 25, vhod: Dvoržakova 3, dvorišče.

Koruzo za krmo

oddaja nalceneje veletrovinna žita in moke **A. VOLK, LJUBLJANA** Resljeva cesta 24

Pozor, trgovci s kolesi in konzumna društva!

Radi krize nemške marke likvidira nemška tovarna svojo zalogo v Jugoslaviji (Ljubljana) ca. 600 koles, samo prima nemški izde-lek, ocarinjeno, zunanje mufne, kompletno s pneu-matik, mnogo pod dnevno engros ceno. Prodaja se tudi v manjših količi-nah, vendar samo proti takojšnjemu plačilu. - Ta-kojšnje ponudbe blagovo-lite javiti na Aloma Com-pany, Ljubljana.

Jesenski velesejem na Lipskem

od 30. avg. do 3. sept. 1931.

Vzorčni velesejem v 40 velesejskih palačah v notranjem delu mesta. Velesejem za stavbne, hišne in pogonske potrebščine v dvoranah 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19 in 20 na velesejskem prostoru. Obsežne ponudbe v preglednem redu! Zahte-vajte pojasnila in podatke o ugodnostih in potnih olajšavah od **W. ERKEN-a ZAGREB**, Starčevićev trg 6/I. Telef. 73-91. Brojzavni naslov Erkenag-Zagreb ali od **ZUNANJEGA URADA LIPSEKGA VELE-SEJMA, BEOGRAD**, Knez Mihajlova ul. 33.

+

Umrla je in zasnivala večni sen dne 23. julija t. l. najina dobra sestra in teta, gospa

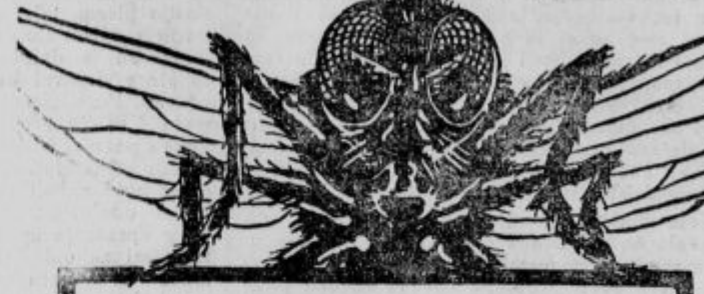
Marija Walland

vdova strojevodje v pokoju

Položili smo jo na kraj hladu dne 25. julija t. l. Bog ji bodi milostljiv sodnik! Gaberje pri Celju, dne 27. julija 1931.

Franc Svetič, tajnik grofa Buguy, Nove Hrady, Českoslovaška, in Josip Svetič, župnik, Divača, brata.

Rafaela Urbančič roj. Schmiedmayer, nečakinja.

POS LANSTVO MUHE!

Razširjati bolezen-to je naloga muhe. Pogin radi muhe se nesme potcenjevati, ko je do-kazano, da se legar širi, ako raste število muh. Z nastopom hladnega vremena pre-naha legar, ker zginejo muhe. Muhe pre-našajo tudi druge boleznubivaj jih takoj pripravnno — škropi Flit.

Flit ubija muhe, komarje, bolhe, mravlje, molje, stenice, ščurke in drugi mrčes ter-njihova jajca. Flitova para je mrčesu smr-tonosna a ljudem neškodljiva. Vporaba enostavna. Ne pušča madežev. Ne zamen-juj Flit-a z drugim podobnimi proizvodi. Pazi na vojaka na rumeni konvi s črnim robom.

Škropi FLIT

Konve so plombirane — v Tvojo korist.

Pozor gostilničarji!

Domače salame, prizna-ne najboljše, in polno-masten polemendolski sir nudi I. Buzzolini, Lingar-jeva ulica.

Izpadanje las

bolečine lasišča, temena, prhljai, srbež in drugo preneha hitro in zanesljivo, lasje se zopet zara-stejo, prhljai in srbež izginejo če uporablate **RASTLINSKI IZVLEČEK IZ KOPRIV**. Stekleničica 20 Din Proizvaia in razpošilja stara, l. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 20.

Električne instalacije

za hišno razsvetljavo in za pogon motor-jev ter instalacije telefonskih central, hišnih zvoncev in signalnih naprav Elektrotehniška delavnica za popravila

Telefon št. 2003

Strokovno in solidno delo!

IVAN BOGATAJ

oblasto. konces. elektrotehnično podjetje

LJUBLJANA

Kongresni trg 19 — poleg nunske cerkve

Izjemoma nizke cene!

Poštna hranilnica rač. št. 12.619

Trgovina in tovarniška zaloga

instalacijskega materiala, motorjev, ventilatorjev, medicinskih aparatov, žarnic, likalnikov, kuhalnikov, moder-nih lestenecv in svetilk ter telefonskih aparatov in varovalk

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prija-teljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubi brat

ANTON BOZJA

previden s tolažili svete vere mirno in Bogu vdano umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo 29. julija 1931 ob 3 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. julija 1931.

GLOBOKO ŽALUJOČI BRATJE IN SESTRE.